Yugoslavya Bulgaristanı Balkan paktına girmek için iknaa çalışıyor.

AKŞAM

Macaristan, Yugoslav toprağında gözü olmadığına dair teminat verdi.

Sene 19 — No. 6495 — Fiatı her yerde 5 kuruş — PAZAR — 15 TEŞRİNİSANİ 1936 — Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Antakya ve İskenderunda halk zorla ve dipçikle seçime iştirak ettirilmek isteniliyor

Sancak davası

Ankara 14 (Başmuharririmizden) — 1921 de Mustafa Kemal, Sancak türklüğünü ağır bir fedakârlığa davet etti: Silâh başında bulunan Sancak halkının millî savaş cephesinden ve anayurttan ayrı durmak fedakârlığını kabul etmesine sebeb, hiç şüphesiz bizim sözümüze ve Fransanın taahhüdüne inanmış olmaktan ibarettir. Fransa ile aramızda yeniden teessüs eden dostluğun ve Fransız imzasının Sancağın talii için tam bir garanti teşkil ettiğine Atatürk ve Büyük Millet Meclisi kani olmasaydı, Sancak türklüğünden böyle bir fedakârlık istemeye razı olmazlardı. Ankara itilâfnamesinin tarihi, Sakarya zaferinden sonra olduğunu burada hatırlatmak faydalı olur.

Gene bu tarihden sonra Sancak Fransız işgal kuvvetlerinin Suriyede uğramış olduğu bin türlü müşkülâtı asla arttırmak teşebbüsünde bulunmamıştır.

Bugün öne sürülmek istenen Suriye vahdeti hakkında salâhiyetli Fransız murahhaslarının manda komisyonundaki mütalâaları ne olduğunu da bilmiyoruz. Suriyenin beş parçaya taksimi hakkındaki fikirler bizi alâkadar etmez. Fakat hiç şüphe yok ki Sancağın, Suriye vahdeti ile müstakil Lübnandan bin kat daha az alâkası vardır. Bu hususta en son şehadetler, bir Fransız muharriri tarafından İllustrasyon mecmuasında neşrolunmuştur.

Kaldı ki bu münakaşalar 1921 de olub bitmiştir. Henüz Suriye istiklâlinden bahis bile olunmazken Sancağın otonomiye hakkı Fransa tarafından her fırsat düştükçe tasdik edilmiştir.

Vazifesini Suriyeye karşı yapan Fransa, Sancağa karşı ayni vazifeyi yapmakta nasıl tereddüt edebilir?

Bu münasebetle iki devlet arasındaki bir anlaşmanın ve her ikisinin müştereken Sancak türklüğüne karşı almış oldukları bir taahhüdün icabları münakaşa olunurken bu bahse, ileri geri tefsirler karıştırılmasının mânası olmadığını tekrar etmek isteriz. Bizim umumiyetle mandalar ve arab istiklâlleri hakkındaki fikirlerimiz malûmudur. Bu fikirler, millî mücadele davasının prensiplerinden geliyor. Müstakil Irakla münasebetlerimiz meydanda.

Daha geçenlerde Atatürk, Suriye vatandaşlar reisine çekmiş olduğu telgrafta, iki millet arasındaki münasebatın halisane ve dostane olduğunu söylemiştir. Biz Suriyelilerin hüriyetini nasıl meserretle karşıladıksa, onların dahi Sancak türklerinin hürriyetini ayni meserretle karşılamalarından daha tabii bir hareket olamıyacağını zannediyoruz.

Harb sonrasındanberi bize hudut komşuluğu eden Fransa, Türkiyenin kendisine karşı beslemekte olduğu dostluk hislerini şüpheye düşürecek hiç bir vaka zikredemez. Biz Fransanın türk dostluğuna ayni kıymeti vermesini istiyoruz. Çünkü hakikat odur ki, Türkiye Sancak hakkında vermiş olduğu sözün ve Fransa tarafından alınmış olan taahhüdün icabları, Suriye için olduğu gibi ora için de yerine gelinceye kadar müsterih olmıyacaktır.

Ne 1921 i ne de ondan sonraki hareketlerini, tarih ve millete karşı başka türlü izah edemez.

Necmeddin Sadak

Türklere karşı yapılan tazyik arttırıldı

Halk seçim günleri evlerinden dışarı çıkmamağa karar verdi

Ankara 14 (Telefon) — Fransız hariciye nezareti tarafından Paris sefirimize tevdi edilmiş olan notanın metni henüz hariciye vekâletine gelmemiştir. Yalnız dün Paris sefirimiz notanın elçiliğe tevdi edildiğini haber vermiştir.

Metin alınır alınmaz Fransız hükûmetine cevap verilecektir.

Bazı gazetelerde notanın muhteviyatı hakkında haberler çıkmıştır. Bu haberler doğru değildir.

Kilis 14 (A.A.) — İki gün sonra Suriye mebus intihabatı başlıyacaktır. Sancak Türklerinin Suriye intihabatına iştirak ettirmek için yapılmakta olan tazyiki büsbütün artırmışlardır. Bilhassa Türk köylüsünü intihabata iştirak ettirmek hususunda kullanılan vasıtalar gayri insanidir. Hâttâ bu işi temin için süngü ve dipçik bile kullanılmaktadır. Fakat her ne bahasına olursa olsun Suriye intihabatına iştirâk etmemeğe ve bu suretle Suriye ile alâkaları ol-

(Devamı 5 inci sahifede)

Alman iktisad nazırı dün tayyare ile geldi

Doktor Şaht yarın Ankaraya giderek hükûmetimizle temaslara başlıyacak

Doktor Şahtın Yeşilköyde tayyareden indikten sonra iki pozu

[Yazısı 5 inci sahifemizde]

Başvekilimiz küçük sanat erbabına dedi ki:

"İhtiyaçlarınızı açıkça çekinmeden söyleyiniz, sanatlarınızı artıracak tedbirler bulmak istiyoruz,,

Ankara 14 (Telefon) — Küçük sanatlar kongresi âzaları bugün de encümen halinde çalışmalarına devam ettiler. Encümenler tetkiklerini bitiremedikleri için umumî toplantı pazartesiye kaldı. Pazartesi toplantısında encümenlerin hazırladıkları raporlar okunacak ve üzerinde münakaşalar yapıldıktan sonra kongre dağılacaktır. İktisad vekili bay Ceâl Bayar kongre âzalarına bu akşam sergi evinde bir çay ziyafeti vermiş bu sırada da Küçük sanatlar mümessilleri ile yakından görüşerek hasbihallerde bulunmuş ve ayrı, ayrı dertlerini dinlemiştir.

HÜKÛMETE TEŞEKKÜR

Baş vekil İsmet İnönü saat 18 de ziyafete şeref verdiler ve âzaların coşkun tezahüratı ile karşılandılar. Başvekilimizi aralarında gören mümessiller çok büyük bir memnuniyet izhar ettiler. Eskişehir murahhası B. Lûtfi arkadaşları namına söylediği kısa bir nutkunda Cumhuriyet hükûmetinin Küçük sanatlar erbabına karşı gösterdikleri alâkadan dolayı teşekkür etmişlerdir.

(Devamı 5 inci sahifede)

Asiler dört kilometre geri püskürtüldüler

Madridi düşürmek için su yollarını kesmek istiyorlarmış

Hükûmet kuvvetleri Madridin varoşlarında asilerle çarpışıyorlar

Paris 14 — Madridden gelen son haberler, hükûmet kuvvetleri tarafından asilere karşı yapılan umumî taarruzun bilhassa sağ cenahta muvaffak olduğunu, asilerin Estramadur mıntakasında dört kilometre geri püskürtüldüklerini bildiriyorlar.

General Franko askerlerinin tankların himayesinde arka arkaya yaptıkları iki hücum, el bombaları ve dinamit ile püskürtülmüş, ve hükûmet kuvvetleri asileri siperlerine kadar takip etmişlerdir.

HEYECANLI HAVA MUHAREBELERİ

Bu göğüs göğüse boğuşmalar devam ederken Madrid üstünde de hükûmet ve asilerin tayyare filoları arasında heyecanlı üç hava muharebesi cereyan etmiş ve Madrid halkı tarafından merak ile takip edilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Yugoslavya, Bulgarları Balkan paktına ithale çalışıyor

Temps gazetesi «Yugoslavyanın vaziyeti» serlâvhasile yazdığı bir baş makalede M. Stoyadinoviçin beyanatını mevzuu bahsederek Belgrad kabinesinin bugün Avrupada beliren iki muhasım zümreden hiç birine girmek istemediğini, Almanya ile iktisadî münasebetleri mükemmel olduğunu ve zecrî tedbirler yüzünden İtalyada kaybetmiş olduğu mahreçleri tekrar elde etmeğe çalıştığını ve Moskovaya karşı ihtirazkâr vaziyetini değiştirmek istemediğini yazıyor ve diyor ki:

Avrupada umumî sulh organizasyonu henüz imkânsız göründüğü bu sıralarda hadiselerin sürprizine uğramak istemiyen milletler için mıntakavî paktların emniyet sistemine dayanmak lâzımdır.

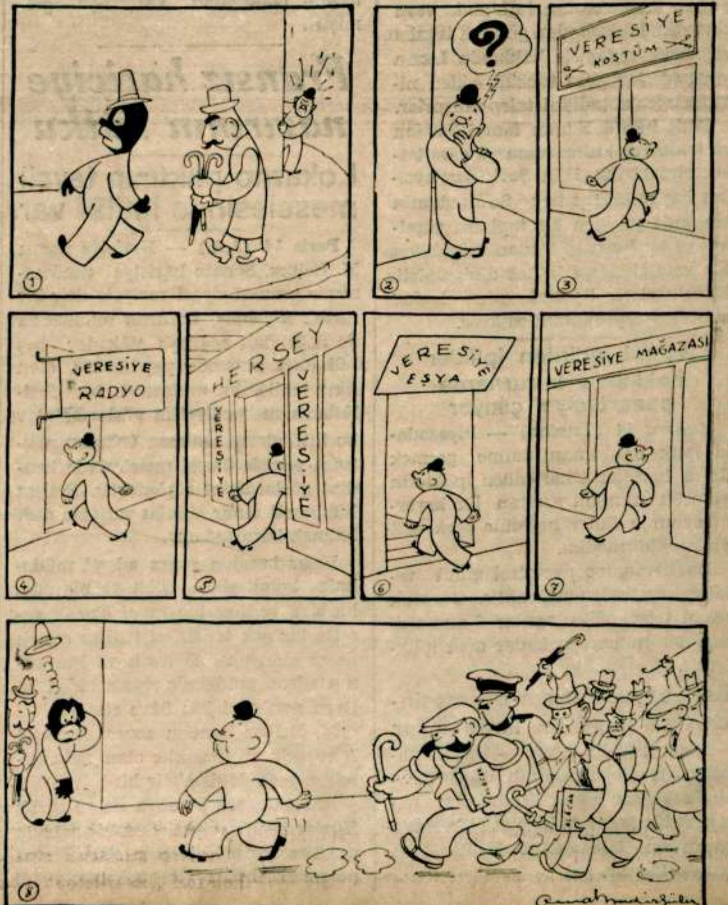
M. Stoyadinoviçin pek samimî bir hüsnü kabul gördüğü ve ehemmiyetli neticeler verdiği Ankaraya seyahati de münhasıran Balkan antlaşmasının kuvvetlendirilmesine matuftu.

Yugoslav başvekili Ankaradan dönüşünde Sofyada tevakkuf etmiş, kral Boris tarafından kabul edilmiş

(Devamı 5 inci sahifede)

Ak'la Kara !...

[Birbirini çekemiyen iki arkadaş]

Son dakika

Versay muahedesinin bir maddesi daha kaldırıldı

Almanya nehirlerin beynelmilel olması kaydını ilga etti

Berlin 14 (A.A.) — M. Hitler, Versay muahedesinin, nehirlerin beynelmilelleştirilmesi hakkındaki maddesini feshetmiştir.

Bu karar alâkadar hükûmetlere tebliğ edilmiştir.

M. Hitler, bu hareket ile, Almanyanın şimdi Versay muahedesinin son engellerinden kurtulmuş olduğunu bildirmektedir.

Cenevre 14 (A.A.) — Versay muahedesinin nehir seyrüseferine aid ahkâmının Almanya tarafından tak taraflı olarak ihlâli, bu hareketi çoktanberi bekliyen Cenevre mahafilinde hiç bir heyecan uyandırmamıştır.

İNGİLTEREYE TEBLİGAT

Londra 15 (Akşam) — Almanyanın, Versay muahedesinin nehirlerin beynelmilel olması kaydını ilga ettiği İngiltereye bir nota ile bildirilmiştir.

FRANSANIN MALUMATI YOK

Paris 15 (Akşam) — Havas ajansı Almanyanın kararından Fransanın henüz haberdar edilmediğini yazıyor.

331 İNCİ MADDE

Londra 15 (Akşam) — Almanyadaki nehirlerin beynelmilelleştirilmesi hakkındaki kayıd Versay muahedesinin 331 inci maddesindedir. Bu madde mucibince, Elbe, Oder, Niyemen ve Tuna nehirlerinin Almanyadan geçen kısımları beynelmilel hale getirilmektedir.

Madrid üzerinde büyük bir hava muharebesi

Paris 15 (Akşam) — Dün Madrid üzerinde büyük bir hava muharebesi olmuştur. Sabahleyin 10 asi tayyare Madridin üzerine gelmiştir. Hükûmetin 15 avcı tayyaresi havalanmış, bunlarla harp ederek gelen tayyareleri kaçırmağa mecbur etmiştir.

Öğleden sonra asi tayyareleri tekrar hücum etmişlerdir. Bu defa yanlarında avcı tayyareleri de vardır. Madrid üzerinde şiddetli bir hava muharebesi başlamış ve epeyce uzun sürmüştür. Neticede beş asi tayyare daha düşürülmüş, diğerleri kaçmıştır.

Dün düşürülen asilerin tayyareleri yekûnu dokuzdur. Bunlardan ikisi İtalya, yedisi Alman malıdır. Hükûmet 3 tayyare kaybetmiştir.

Yunan toprağından geçen demiryolu

Yunanlılar, trenlerde kontrol vazifesini kendileri yapmak istiyorlar

Şehrimize gelen Yunan murahhası M. Stamopulos ile Şark demiryolları hükûmet baş müfettişi bay Selâhaddin arasında Yunan topraklarından geçen 33 kilometre demiryolunun vaziyetini tayin için müzakereler devam ediyor.

Yunanlılar, Meriçteki köprüden sonra Yunan topraklarından transit olarak geçecek trenlerde kendi istasyonlarında gümrük ve sair araştırmalar yapmalarını istedikleri gibi gene ayni topraklardan geçen trenlerde vukua gelecek her hangi bir hâdiseye Yunan zabıtasının müdahalesini, Yunan kanunlarının tatbikini veya binnetice bu kısımdan geçecek trenlere yapılacak muamele hakkında Lozan muahedesine göre tanzim edilen nizamnamenin tadilini talep ediyorlar.

Türk heyeti Yunan murahhasının bu tekliflerini nimaznameye göre tetkik etmektedir. Dün Şark demiryolları baş müfettişi bay Selâhaddinin nezdinde yeniden bir toplantı yapılmış ve bu hususta Yunan murahhasının verdiği şifahi izahat dinlenmiştir. Müzakerelerin üç dört güne kadar neticeleneceği tahmin ediliyor.

Resmî indirilen iplikler hakkında kararname pazartesiye çıkıyor

Ankara 14 (Telefon) — Piyasadaki iplik buhranının önüne geçmek üzere hariçten ithal edilen ipliklerin gümrük resmini azaltan bir kararnamenin vekiller heyetine sevk edildiğini bildirmiştim.

Bu karaname pazartesi günü vekiller heyetinden çıkacaktır. Gümrük resmi tenzil edilen mallar 6 numaradan 20 numaraya kadar olan ipliklerdir.

Ecnebî paralarının düşmesinden zarar gören ihracatçılar

İzmir 14 (Telefon) — Ecnebi paralarının kıymetlerinin düşürülmesinden zarar gören ihracatçılar namına bir heyet Ankaraya giderek zararlarının ödenmesini hükûmetten istiyeceklerdir.

Ingiliz - Italyan itilâfına doğru

M. Eden İtalyan sefirile görüştü

Londra 14 (A.A.) — Daily Heraldin yazdığına göre M. Eden dün İtalya büyük elçisi M. Grandi ile uzun bir mülâkat yapmıştır. Her iki devlet arasındaki münasebetlerin daha müsaid bir safhaya girmesinin bu mülâkatta mevzuu bahsolduğu söylenmektedir.

M. Grandinin bir nevi dostane anlaşma teklif ettiği söylenmektedir. Diplomatik mahafil, bu müzakerelerden sonra Kont Cianonun Londraya davet edileceğini tahmin etmektedir.

M. Beck Varşovaya döndü

Varşova 1 (A.A.) — M. Beck dün akşam Londradan Varşovaya gelmiştri.

Fransız hariciye nazırının nutku

Lokarno paktının tevsii meselesinde ihtilâf var

Paris 14 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Delbos, Senato hariciye encümeninde umumî siyasî vaziyete dair bir nutuk söylemiş, Lokarno muahedesi ile doğrudan doğruya alâkadar beş hükûmet arasında yapılmakta olan fikir teatisinin, aralarında bazı ihtilâfların mevcudiyetini gösterdiğini ve bu ihtilâfların bilhassa Lokarno paktının genişletilmesi meselesinde kendini gösterdiğini söylemiştir. Fransa hükûmeti almış olduğu vaziyete sadık kalmak kararındadır.

Nazır bundan sonra ademi müdahale komitesinin silâh ve mevaddı harbiye verilmesine mani olacak surette bir çok tedbirleri ittihaz etmek üzere olduğunu söylemiş ve Fransanın ademi müdahale siyasetinden katiyen ayrılmadığını ilâve etmiştir.

M. Delbos bundan sonra, Merkezî Avrupada yapılmakta olan müzakerelere geçerek demiştir ki:

Fransa gerek Polonya ile ve gerek Küçük itilâfla siyasi iktisadî sahada gittikçe inkişaf etmekte olan dostane münasebetler beslemektedir.

Bu Sabahki Telgraflar

Macarların Sırp toprağında gözü yok

Macaristan silâhlanma kararını naibi hükûmet Hortinin Romaya azimeti arifesinde resmen ilân edecek

Viyana 14 (A.A.) — Budapeşte hükûmetinin yakında serbestçe silâhlanmak hususundaki kararını resmen bildireceği tahmin olunmaktadır. Sanıldığına göre, bu tebliğ, naib Hortinin Romaya yapacağı ziyaret arifesinde yapılacak ve İtalya tarafından tasvib edilecektir.

Bazı siyasî mahafilin ehemmiyetle kaydettiğine göre, Macaristanın yeniden silâhlanması yeni bir vaziyet doğurmıyacak, fakat hakikatte Macaristanın gizli gizli yapmakta olduğu silâhlanmayı kanunî bir şekle sokacaktır.

Bu mahafil, tebliğin, «İtalya, Avusturya ve Macaristanın, Macaristan ve Avusturya için hukuk müsavatı temin edilmesinin tavsiyesi bakımından tamamile hemfikir olduklarını» tasrih eden kısmında bu üç devlet arasında askerî işbirliği yapılacağı demek olmadığını kaydetmektedirlr.

Diğer taraftan, temin edildiğine göre, Macaristan, Belgrad ile Roma arasında son yapılan yakınlaşma üzerine, muahedelerle Yugoslavyaya verilen topraklardaki Macar akalliyetleri hakkındaki tadilci maksadlarından vaz geçmiştir.

Roma, İtalyanın bundan böyle Hırvat memleketine karşı hiç bir tecavüz niyeti beslemediğini Yugoslavyaya temin etmiş bulunmaktadır.

Basın birliği

Projenin tesbitine dünkü toplantıda devam edildi

Ankara 14 (A.A.) — Basın kurulu teşkili hakkında müzakerede bulunmak üzere Ankaraya gelmiş olan gazete başmuharrirleri bugün dahiliye vekili ve parti genel sekreteri Şükrü Kayanın riyaseti altında toplanmışlardır. Bu içtimada kurumun gelecek kongreye kadar tamamen teşekkül etmiş bir halde bulunması için lâzımgelen tedbirler müzakere edilmiş ve gazetecilerle ecnebi matbuat muhabirlerine bir çok kolaylıklar gösterilmesi takarrur ettirilmiştir.

Vekiller heyeti toplandı

Anakra 14 (A.A. — İcra vekilleri heyeti bugün başvekil İsmet İnönünün reisliği altında toplanarak muhtelif işler üzerinde görüşmelerde bulunmuş ve bu işlere aid kararlar vermiştir.

Kânunuevvelde balıkçılık kongresi toplanacak

Ankara 14 (Telefon) — İktisat vekâletinin balıkçılık hakkında hazırladığı yeni proje üzerinde alâhadarların fikirlerini almak üzere kânunuevvelin birinde Ankarada bir balıkçılar kongresi toplanacaktır.

Bu kongreye balıkçılar, balıkçılar cemiyeti mümessilleri, mütehassıslar, alâkadar mebuslar iştirâk edeceklerdir.

Şehit paraşütçü Eribe için İzmirde ihtifal

İzmir 14 (Telefon) — İzmir mekteblerindeki izciler bugün öğleden sonra Atatürkün heykeli önünde Türk kuşu uçmanlarile toplandılar. Ankarada bir paraşüt taliminde ölen Eribe için ihtifal yaptılar. Nutuklar söylendi. Yeni izciler Cumhuriyete sadakata and içtiler.

Dünkü yangınlar

Üç yerde çıkan yangın süratle söndürüldü

Dün akşam İstanbulun muhtelif semtlerinde üç yangın olmuştur.

Vaniköyünde İshakağa mahallesinde oturan Havva adında 70 yaşında bir kadın odasında kanepe üzerinde sıgara içerken sıgaranın ateşini kanepe örtüsünün üzerine düşürmüştür. Kadın bunun farkına varamamış ve ateş büyüyerek biraz sonra oda alevler içinde kalmıştır.

Yangını haber alan itfaiye yetişmiş ve ateşin daha fazla büyümesine meydan vermeden söndürmüştür.

Gece yarısına doğru Eminönünde Kürkçü hanının bodrumunda kutucu Salamonun dükkânının önündeki kâğıd ve hırdavat yığınları tutuşmuş, biraz sonra yetişen itfaiye ateşin dükkâna sirayetine meydan vermeden söndürmüştür.

Balatta Mollaaşki mahallesinde Avramın evinden yangın çıkmışsa da söndürülmüştür. Yapılan tahkikatta bu yangının yemek mangalı üzerine düşen bir çuvalın tutuşmasından çıktığı anlaşılmıştır.

Mareşal Fevzi Çakmak geliyor

Romanya kralı mareşala Romanyanın en yüksek askerî nişanını verdi

Bükreş 14 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Büyük erkânı harbiye reisi mareşal Fevzi Çakmak ve maiyeti yarın Köstence yolile İstanbula hareket edeceklerdir.

Bükreş 14 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Kral, Bükreşi ziyaretleri vesilesile hatıra olmak üzere Türkiye büyük erkânı harbiye reisi mareşal Fevzi Çakmağa Romanyanın en yüksek askerî nişanı olan Servici Kredinci Marekuşe nişanını ve maiyetine de rütbe ve memuriyetlerine göre askerî ve sivil nişanlar vermiştir.

Filomuz yarın Maltaya hareket ediyor

İngiliz donanmasına iadei ziyaret etmek üzere Maltaya gidecek olan deniz filomuz yarın saat on birde limanımızdan hareket edecektir.

Filomuz, başta Yavuz zırhlısı olmak üzere Ergin denizaltı ana gemisi ile dört denizaltı gemisi, Kocatepe, Adatepe, Zafer, Tınaztepeden mürekeptir.

Filomuz evvelce de yazdığımız gibi dönüşte Yunan deniz filosunu ziyaret etmek üzere Faler limanına uğrıyacaktır.

Yeni tayyarelerimiz

Bugün memleketin her tarafında 35 yeni tayyaremize merasimle ad konacak

Ankara 14 (A.A.) — Yarın memleketimizin muhtelif yarinde hava kurumu tarafından satın alınan yeni tayyarelere ad konma merasimi yapılacaktır.

Bazı vilâyet ve kaza halkının ve muhtelif teşekküllerin mensuplarının adlarını taşıyarak hava kuvvetlerimize iltihak edecek olan bu yeni tayyarelerin sayısı 35 tir ve şunlardır:

Ankara 1, Bankalar1, Demir yolları 1, Bursa 1, Turgutlu 1, Manisa 1, Adapazarı 1, Uzunköprü 1, Adana 1, Ceyhan 1, Mersin 1, Tarsus 1, Samsun 1, Bafra 1, İzmir 1, İzmir işçileri 1, İzmir balıkçıları 1, İzmir memurları 1, İzmir kadınları 1, İzmir bahçıvanları 1, İzmir manifaturacıları 1, İzmir Buca nahiyesi 1, İzmir Balçova ve Narlıdere köyleri 1, Aydın 1, Ödemiş 1, İstanbul balıkçıları 1, Beyoğlu 1, Fatih 1, Eminönü 1, İstanbul kasapları 1, İstanbul esnafları 1, Haliç 1, Eyüp 1.

Bu son tayyarelerile Manisa, Adana, Samsun hava kuvvetlerimize beşinci, Bursa dördüncü, Ankara ve Bafra üçüncü, Turgutlu, Adapazarı, Uzunköprü, Ceyhan, Mersin, Tarsus, İstanbul, Fatih, Eminönü, İstanbul balıkçıları ve Beyoğlu ikinci tayyarelerini hediye etmiş bulunuyorlar.

Blum kabinesi

Meclisin kabul ettiği itimad takririnin metni

Paris 14 — Mebusan meclisi, dahiliye nazırı M. Salengroya karşı yapılan hücumlar neticesinde salonda vukubulan şiddetli arbedelerden sonra kabineye karşı itimadı mutazammın şu takriri kabul etmiştir:

«Mebusan meclisi, hükûmet âzasından birine karşı yapılmakta olan ittihamların tamamile boş olduğunu tesbit ederek zemmükadih fiilerini menedecek ve matbuat serbestisini müdafaa eyliyecek tarzda bir kanun projesinin meclise tevdii hususunda hükûmete itimadını beyan eder.»

Bu takririn birinci kısmı 105 reye karşı 427 reyle ve ikinci kısmı 201 reye karşı 374 reyle kabul olunmuştur.

Mareşal Balbo İtalyanın Berlin sefiri oluyor

Roma 14 (A.A.) — Bazı şayialara göre, mareşal Balbo Berlin büyük elçiliğine tayin edilecektir. Mareşalin vazifesi de parti kâtibi Starace tarafından deruhde olunacaktır.

Milletler cemiyeti paktı

Roma 14 (A.A.) — Londra ademi müdahale komitesinin müzakerelerini tahlil eden salâhiyettar mahafil İtalyanın bu komiteden çekilmek istemediğini söylemektedir. Bu mahafil İespanyol limanlarının kontrolu hakkındaki komite kararının İtalya tarafından sayılacağını ilâve etmektedir.

İtalyan - Arnavutluk muahedesi

Cenevre 1 4(A.A.) — İtalya ile Arnavutluk, son defa akdettikleri anlaşmaların birer kopyasını, Milletler Cemiyeti âzası sıfatile, genel sekreterliğe tevdi etmişlerdir. Bu anlaşmalar İtalyanın Arnavutluk işlerine iştirâkini arttırmış olduğunu isbat etmektedir. Ezcümle Arnavutluk Dıraç limanının inkişafını temin işini İtalyan müesseselerine vermiştir.

Çinle müzakere

Çin - Japon anlaşması kabil değil

Tokyo 14 (A.A.) — Domei ajansının haber verdiğine göre, kabinenin akdettiği bir içtimadan sonra dış işleri bakanı, kara ve deniz kuvvetleri mümessilleri toplanarak, Çin - Japon müzakerelerinin hiç bir neticeye varması muhtemel olmadığı kanaatinde birleşmişlerdir. Çinin vaziyeti tamamile menfi olup Japon aleyhdarı hareket gitgide kuvvetlenmektedir.

Hükûmet mahafilde tahmin edildiğine göre, Nankinde yapılan müzakerelerin bugünlerde inkıtaı beklenebilir.

İspanyol bankalarının muameleleri

Paris 14 (A.A.) — İspanyol nasyonalistlerinin bir radyo istasyonunun haber vermiş olduğuna göre, Burgos hükûmeti bütüu İspanyol banka kaimelerini yeniden damgalamak niyetindedir. 18 temmuzdan sonra çıkarılmış olan kaimelerde damga bulunmakta idi. Damgasız paralar kıymetsiz addedilecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Yeni istikraz tahvilleri

Sivas ile Erzurum arasında yapılmakta olan demiryolunun hususiyetlerinden biri de dahilî bir istikraz ile vücude getirilmekte olmasıdır. Hepsi otuz milyonu bulacak bu istikrazın şimdiye kadar iki parçası piyasaya çıkarıldı. Bunların ikisi de pek az zaman içinde müşteri buldu. Hat ilerilediği için şimdi üçüncü parça da tedavüle çıkarılıyor.

Bu satırları yazabilmek saadetine eren kalemlerimizin hissettikleri heyecanı tarif gerçekten zordur. Birdenbire, insan memlekette böyle bir hâdise oluyor da kimse bunun haiz olduğu ehemmiyete lâyıkı derecede dikkat etmiyor diye hayrete düşer gibi oluyor. Fakat azıcık düşünülürse görülür ki işin büyüklüğü ve memnuniyetle karşılanmağa değeri bu hâdisenin böyle sessiz ve tabiî surette cereyan etmesidir. Bugün bu dahilî istikrazların fevkalâde bir şey addedilmiyerek tabiî işler arasına girmesi attığımız terakki adımını hakkile ölçmek için en iyi bir miyardır.

Halbuki bu memlekette vaktile küçük bir şimendifer yapılması büyük bir siyasî ve malî mesele idi. Yapılan her şimendifer devletin bütçesinden kilometre teminatı namile bir ağır hisse kemirdiği gibi devletin malî istiklâli için de bir zincir teşkil ederdi. İçerilere doğru ilerliyen bir lokomotif arkasında ecnebî bir nüfuz da beraber adım atardı. Osmanlı imparatorluğu âdeta yarı bir Avrupa müstemlekesi mahiyetinde idi. Bütün bunlara rağmen bu memleket gene muhtac olduğu şimendiferleri yaptırabilmekten âcizdi.

Cumhuriyet bir çok demiryolunu devlet bütçesinden yaptırdı. Erzurum - Sivas hattı da gene devlet parasile ilerliyor. Fakat bu paranın bulunma tarzı dahilî bir iztikraza istinad ettiği için teşebbüsün kıymet ve ehemmiyeti bütün bütün artmaktadır. Bu yoldaki muvaffakıyet memleketin imar ve terakkisi bahsinde bize pek geniş ümid ufukları açmaktadır. Çünkü halkın gittikçe artan itimadına ve memlekette sermayenin teraküm ve tedavülüne bir delil teşkil ediyor.

Yüzde yedi faizli ve yüzde doksan beş ihrac fiatli Sivas - Erzurum şimendifer istikraz tahvilleri bugün bilhassa küçük sermaye sahipleri için en kârlı bir iş teşkil ediyor. Fakat işin kârlı olması muvaffakıyet için kâfi değildi. Buna halkın itimadı da lâzımdı. Yapılan tecrübeler ve halkta, istikraz hakkında uyanan alâka bunda da hiç şüphe bırakmıyor. İşte göze çarpan bu hakikat kalblere büyük bir inşirah getirmekte ve istikbale daha emin ve mesud nazarlarla bakmak hususunda bize hak vermektedir.

Akşamcı

Istanbul tayyareleri

İstanbul halkının Türk hava kurumuna hediye ettiği dokuz tayyareye bugün öğleden sonra Yeşilköy tayyare meydanında merasimle ad konacaktır.

Esnaf cemiyetleri namına alınan üç tayyare için cemiyetler büyük bir merasim programı hazırlamıştır. 1000 kişilik hususî bir tren bugün saat 12,40 da devetlileri Yeşil köye götürecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Şehrin teşçiri

Mütehassıs ağaç dikilecek yerleri tesbit ediyor

Şehircilik mütehassısı M. Prostenin Ayasofya, Topkapı sarayı, Sarayburnu, Sultanahmed camii ve civarı ile Ahırkapı fenerine kadar uzanan sahayi asarı atika mıntakası addederek burada yeni inşaat yapılmaması ve sadece bu sahanın tanzim ve tezyini ile iktifa edilmesi lüzumunu ileri sürdüğünü yazmıştık.

Mütehassıs, bu hususta tetkikatını ikmal etmiştir. Diğer taraftan mütehassıs, şehrin bazı çıplak sahalarının bilhassa mail olan kısımlarının ağaçlattırılması için bir ağaçlanma projesi hazırlamıştır.

Bu projede şehrin hangi mıntakalarının teşcir edileceği katî surette gösterilecektir.

Belediyede bir cürmü meşhut

Dün şehir meclisi daimi encümeni koridorlarında bir cürmü meşhud vakası tesbit edilmiştir. Bir erzak münakasasına girmek istiyen bir müteahhide münakasaya girmemesi için beş lira teklif eden bir ermeninin hareketi belediyede vazifedar polis memuru Hüsnü tarafından görülmüş ve bunun üzerine bir zabıt tutularak suçlu müddei umumiliğe verilmiştir.

Talebeyi kontrol

Kahvelere gitmemek için yeni tedbirler alınacak

Maarif müdürlüğünün, velileri tarafından yapılan müracaat ve teşebbüsleri üzerine talebenin kahvelerde oturmaması için geçen sene alınan tedbirlerin bu sene bir kat daha şiddetlendirilmesi hakkında polisin de yardımını temin ettiğini yazmıştık.

Yapılan tahkikat neticesinde talebenin eskisi kadar kahvelere devam etmediği görülmektedir. Ancak bazı mektebliler en çok cumartesi ve pazar günleri ve mekteblerin tatil saatlerinde kahvelere devam ediyorlar.

Talebenin kahveye devamlarına katî surette nihayet vermek üzere polisle daha sıkı surette teşriki mesai etmek üzere yeni tedbirler alınacaktır. Bu maksatla bu hafta içinde maarif müdürünün reisliği altında lise müdürlerinden mürekkep bir toplantı yapılacaktır.

Bakkallar cemiyeti idare heyeti

Bakkallar cemiyet idare heyeti intihabı ekseriyet olmadığından yapılamamıştır. Yarın için umumî heyet tekrar toplantıya davet edilmiştir. Eski idare heyeti yarı yarıya değiştirilecektir.

Tramvay otomobile çarptı

Şoför Kâmilin otomobili dün gece müşteri almak üzere Beyoğlunda İstiklâl caddesinde bir birahanenin önünde dururken arkadan gelen 145 numaralı Şişli tramvayı çarpmıştır. Çarpışmada otomobilin arka tarafı parçalanmıştır. Zabıta kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Elektrik malzemesi

Gümrük idaresi kullanılan malzemenin listesini istedi

Elektrik şirketinin gümrük maafiyetinden istifade ederek Anadolu yakasının tenvirinde kullanmak için Avrupadan getirttiği malzemeyi İstanbul şebekesinde istimal ettiği iddiası etrafındaki tahkikat bitmiş gibidir.

Gümrük baş müdürlüğü Avrupadan getirtilen malzemenin adedi ve kıymet itibarile bir listesini iştemiştir. Şirket bu listeyi en kısa zamanda hazırlayıp gönderecektir. Baş müdürlük bu listeye göre kullanılan malzemenin o zamanki gümrük vergisi üzerinden tutarını tesbit edecektir. Hâdise etrafında şirketin memurin şeflerile şube müdürlerinden bir çoğu ve umumî direktör dinlenmiştir. Mesuller tesbit edildikten sonra raporun bir nüshası gümrük baş müdürlüğüne verilecektir. Baş müdürlük bugünlerde beklediği bu raporda adı geçenlerden lüzum gördüklerini ihtisas mahkemesine verecektir.

Elektrik şirketi İstanbuldaki tesisatta kullandığı malzemenin gümrük resmini vermek için gümrük baş müdürlüğüne müracaat etmiş ise de idare bu parayı ancak depozito olarak kabul edebileceği cevabını vermiştir.

Iş bürosu

Istanbul iş bürosunun kadrosu tespit edildi

Yeni iş kanununun tatbiki için kurulan iş büroları teşkilâtının İstanbul şubesi kadrosu tesbit edilmiştir. Baş müfettişliğe iş idaresi reis vekili Halûk, müfettişliklere iktisad vekâleti teftiş heyetinden Müfid, Niyazi ve sanayi murakıplarından Necati tayin edilmişlerdir.

Bu teşkilâta bir kaç tane de kâtip verilmiştir.

Kadro bu ayın yirmisinde faaliyete geçmiş olacaktır. Kendilerine Dördüncü vakıf hanının birinci katında bir kaç odadan mürekkep bir daire hazırlanmaktadır.

Sarhoşluğun sonu

Hasan, yere düşerek alnından ağır surette yaralandı

Tahtakalede oturan Hasan adında bir adam dün gece bir meyhanede rakı içerek zilzurna sarhoş olduktan sonra Balata geçmiş ve sokaklarda şarkı söyliyerek dolaşmağa başlamıştır. Hasan kaldırımın kenarından giderken başı dönmüş ve yüzükoyun yuvarlanmıştır. Bu düşmede Hasanın alnı kaldırımın kenarına çarparak ağır surette yaralanmıştır. Sarhoş Hasan düştüğü yerden kalkmak isterken yarasından fazla kan zayi etmiş ve bayılıp kalmıştır. Biraz sonra oradan geçen polis devriyeleri Hasanı kanlar içinde bularak hastaneye kaldırmışlardır.

Fırka kongresi

Beyoğlu kaza kongresi dün toplandı

Cumhuriyet Halk partisi Beyoğlu kazasının senelik kongresi dün öğleden sonra saat dörtte yapılmıştır. Kongreyi parti başkanı B. Mekki Kikmet açmış ve kongre riyasetine şehir meclisi ikinci reisi Tevfik seçilmiştir.

Bundan sonra idare heyetinin hazırladığı rapor okunmuş; hesap ve bütçe encümenleri seçilmiştir. Bu encümenlerin hemen tetkikat yapması için celse on dakika tatil edilmiştir.

İkinci celsede hesap ve bütçede tevazün olduğu hakkındaki bu iki encümenin mütaleası kabul edilmiştir. Bunu müteakip yeni idare heyeti ve vilâyet kongresine iştirak edecek mürahhaslar seçilmiştir. Yeni idare heyeti asli âzalığına B. Mekki Hikmet, Haşim Refet, Hüsnü Gökcan, İlhami, Mehmed Ali Haşmet, Ekrem ve Baha; yedek âzalığına Celâl Said, Tevfik Amir, Şeref Serdengeçti, Nail, Müeyyed, Safi ve Ali Mazhar; vilâyet kongresine asli mürahhas âzalığına Mekki Hikmet, Haşim Refet, Celâl Said, Raif ve doktor Hilmi; yedek âzalığına İbrahim, Nuri, Şeref, Tevfik Amir ve Hasan Fehmi seçilmişlerdir.

Kongre akşam geçvakit nihayet bulmuştur. Murahhas âzalar nahiyeleri dileklerini muhtevi raporları vilâyet kongresine arzedeceklerdir.

Elma ve portakal

Elma ihracatı günden güne artıyor

Yaş meyva ihracatımız artmaktadır. Karadeniz mıntakasından Suriye ve Filistine mühim mıktarda Rize elması gönderilmektedir. Fiatlerin de yükseldiği göze çarpmaktadır. Geçen hafta beş kuruştan yapılan satışlar bu hafta 5,5 - 6 kuruştan olmuştur.

Almanyanın istediği elmaların toplanmasına henüz başlanmadığı cihetle bu memleketten vaki talepler şimdilik karşılanamamaktadır. Almanya biraz ekşice mal istemektedir. Bir aya kadar bu cins elmaların da ihracına başlanacaktır.

Diğer taraftan piyasaya bu sene ilk defa olarak Dörtyol portakalları gelmiştir. 80 lik sandıklar 220 kuruştan toptan olarak satılmaktadır. Bu sene portakalların evsafı çok güzeldir. Satışların daima iyi fiatlerden yapılacağı zannedilmektedir.

Teşekkür

Tek kızım Nüveyre'yi kaybetmenin büyük mateminde ana kalbindeki acıyı paylaşmak için evime koşan, telgrafla ve mektupla beni arıyan ve kızımı elleri üstünde taşıyarak medfenine götüren dostlarımıza ve yakınlarımıza bu samimî ve içten alâkaları dolayısile derin minnettarlıkları arzeylerim.

Seza Süreyya

Bir çırpıda

Tiyatroda

Geçenlerde bizim Şehir tiyatrosunun operet kısmına gittim. Herkes böyle tiyatroya gidince ağır ağır, ağdalı ağdalı tenkitler yazar. Ben sadece gördüklerimi kaydedeceğim.

Tiyatro binasının önünde rejisör Ertuğrul Muhsine rasgeldim. «Maskara» nın müellifi Ekrem Reşide:

— Monşer, diyordu, hâlâ Maskarayı göremedik... Bir bilet ver de tiyatroya gelelim... Vâlâdan da «Ayak takımı arasında..» için bir bilet alacağım..

Siz bizim tiyatroda Ertuğrul Muhsinin koyduğu büyük disipline bakınız bir kere.. tiyatronun rejisörü temsilleri seyredebilmek için müelliften loca istiyor..

Doğrusu hoşuma gitti. Ertuğrul Muhsinin diktatör olduğu tiyatroya sarı loca biletini alamadan girememesi güzel bir şey... Ertuğrul Muhsine:

— Üstadım, dedim, kaç kere tiyatroya gitsem arkamda biri fıstık yiyor.. bir gece bir rezalet çıkaracağım affet beni..

— Benden sana müsaade dedi. Fıstık yiyeni görürsen çat..

Tiyatroya girdim. Bir çok maruf simalar burada. İşte baş locada eski dahiliye nazırı müellifin babası bay Reşid... En ön sırada general Tevfik Sağlam ve refikası..

Lâkin birdenbire bir şey nazarı dikkatime çarptı. O şık tiyatronun perdesi üç yerinden yanmış... Kadife perdede 3 yerinden yanık deliği.. bizim bildiğimiz şair cebi delik olur... Bizde tiyatro perdesi bile delik...

Temsilde bir adam müstakbel damadını doktorluktan imtihan ediyor... Hem de dahiliyecilikten:

— Başın ağrıyınca ne yaparsın.. diye soruyor, müstakbel damadı da cevap veriyor.

Doktor general Tevfik Sağlam perde kapanınca refikasına dönüyor:

— Damadın doktorluğu bizimkinden kuvvetli... diyor.

Dikkat ettim. Bu yeni operette tek bacak yok.

Piyesin müellifine bunun hikmetini soruyorum. Yüzünü buruşturuyor:

— Artık bacaktan nefret ettim. Bunun için yeni operete tek bacak koymadım.. bir çokları: «Operetin tutması bacak bolluğundandır.» diyor. İşte bacak yok...

— Tuhaf şey.. dedim.. bu operette tek «taklid» de yok..

— Garibdir. «Taklid» bizde sanat telâkki edilmiyor. Bayağı bir iş addediliyor. Halbuki Avrupada taklid büyük bir sanat addedilir. Geçenlerde büyük bir aktör öldü. Hakkında yazılan tenkitlerde: «Bu zat büyük bir aktör olduğu kadar büyük bir taklidci idi» diye yazıldı.

Maamafih gene bir çokları «operetler içindeki taklidlerden tutuyor» demesinler diye bu esere tek taklid koymadım..

İşte bir tiyatrodan notlar..

H. F.

Acaip takke ile dolaşan adam

Üsküdarda oturan İbrahim adında bir adam dün başında acaib şekilde bir takke ile sokakta dolaşırken polisler yakalamışlardır. İbrahim hakkında şapka kanununa muhalif hareketten dolayı evrak tanzim olunarak müddeimumîliğe teslim edilmiştir.

Daimî Fotoğraf müsabakamız

Amatörlere mahsus daimî fotoğraf müsabakamızın bu haftaki seçiminde (üçer) liralık kitab hediyemizi kazananlar: 1 - İzmir, Kemeraltı, Yeniçarşıda avukat Necmeddin Şakirin oğlu Zafer. 2 - Samsun Ziraat bankasında Ahmed Kemal. 3 - Hariciye vekâleti muhasebe memurlarından Ferruh Meriçli. 4 - Ankara maliye vekâleti muhasebat umum müdürlüğünde 2 nci şube evrak kaleminde Reşid.

Asiler Madridi düşürmek için su yollarını kesmeğe karar verdiler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hükûmetçiler, bu hava muharebeleri neticesinde düşman tayyarelerini firara icbar ettiklerini ve dört tanesini de yere düşürdüklerini bildiriyorlar.

ASİLERE GÖRE VAZİYET

Asiler menabiinden gelen haberler ies bunun aksinedir. Asiler tebliğlerinde, hükûmet kuvvetlerinin taarruzlarını kendilerine 300 telefat verdirerek püskürttüklerini ve ilerleme hareketlerine ve temizleme ameliyatına devam ettiklerini, Madrid cephesinde ise hükûmete mensup 12 avcı ve 1 bombardıman tayyaresinin düşürüldüğünü iddia ediyorlar.

HAKİKAT NE MERKEZDE ?

Birbirine düşman iki membadan bu mütezad haberlere rağmen Madrid cephesinde vaziyetin hükûmetin lehine olarak mahsüs derecede iyileştiğine şüphe yoktur. İsapnya başvekili M. Kabalero ile adliye nazırının bir kaç gün evvel diğer hükûmet âzalarile birlikte gittikleri Valânsiyadan Madride dönerek Madrid etrafındaki cepheyi teftiş etmeleri, vaziyetin hükûmet lehine inkişafına bir delil addedilmektedir.

ASİLERİN MADRİDİ DÜŞÜRMEK İÇİN DÜŞÜNDÜKLERİ ÇARELER

Sevil 14 — Asi kumandanlardan general Llano bugün neşrettiği tebliğde ezcümle diyor ki:

Madridi müdafa etmekte olan kuvvetlerin erzakı bitmek üzeredir. Bir kaç gün sonra tamamile susuz kalacaklardır. Vakıa harbi insanîleştirmek istiyoruz. Fakat düşmanın mukavemeti bizi fevkalâde tedbirlere baş vurmağa icbar ediyor. Pek yakında Madridin suyunu keseceğiz. Madrid, erzaksız, susuz ve mühimmatsızı nasıl dayanacak?

Mukavemet ne kadar şiddetli olursa bizim taarruzumuz da o nisbette daha şiddetli olacaktır.

SON NEFESE KADAR MUKAVEMET

Madrid 14 — General Miaia Madridi müdafaa etmekte olan askerlere hitaben neşrettiği bir emri yevmîde Madrid müdafilerinin kahramanlığını medhettikten sonra diyor ki:

— «Madrid asla teslim olmıyacaktır. Cumhuriyet askerlerinin son nefesine kadar mukavemet göstermeleri, mukabil taarruzlarda bulunmaları ve galip gelmeleri lâzımdır.»

MADRİD ŞEHRİNDE YANGINLAR

Madrid cephesi 14 — Havas ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Madridin bir çok mahallesinde başlıyan yangınlar devam etmektedir.

De Las Del İsyas garı, tütün imalâthanesi ile baytar mektebinin yanmakta olduğu sanılmaktadır.

Vi!nadaki yahudi aleyhtarı nümayişler

Varşova 14 (A.A.) — Vilnadaki Polonyalı talebenin Yahudi talebe aleyhinde yaptığı nümayişler üniversitenin kapanmasından sonra da devam etmiştir. Şehirin bir çok mahallesinde Yahudi dükkân ve gazete idarehanelerinin camları kırılmıştır.

M. Musolini Trablusa gidecek

Trablus 14 (A.A.) — Burada söylendiğine göre M. Mussolini 1937 ikinci kânunda Trablus panayırını gezmek için Libyaya gidecektir. Yeni Habeş imparatorluğu da bu sergiye iştirâk edecektir. Yeni Habeşistan bu iştirâk ile ilk defa olarak beynelmilel bir sergide mevcudiyet göstermiş olacaktır.

Tass ajansının tekzibi

Moskova 14 (A.A.) — Tas ajansı, Sovyet Rusya dahilinde bazı adamların ve bu meyanda Somovskinin idam edildiklerine dair hiç bir malûmat olmadığını bildirmektedir.

Istanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma Ve Eksiltme Komisyonundan:

Zonguldak hastanesi için satın alınacak olan 130 kalem ilâç ve sair malzeme açık eksiltmeye konuldu.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 2/12/936 Çarşamba günü saat 16,30 da yapılacaktır.

2 — Tahminî fiat 1021 lira 90 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti, 76 lira 65 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi ve nümuneyi her gün komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye ait ticaret odasi vesikası ile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2961)

Edirne Kültür Direktörlüğünden:

Cinsi	Azı	Çoğu	İlk teminatı	Tutarı	Kırdırma tarihi günü saati
Lâcivert kumaş	500	750 m.	242 L.	3225 L.	19/11/936 perşembe 15

Edirne Kız öğretmen okulu talebesinin ihtiyacı için cins ve miktarı yukarda yazılı elbiselik lâcivert kumaş 4/11/936 dan itibaren 15 gün müddetle kırdırmaya konulmuştur. Vermeğe istekli olanların belli gün ve saatte Dairemizde toplanacak komisyona gelmeleri ve nümuneyi görmek için de her gün okul idaresine başvurmaları ilân olunur. (2737)

Akay ve Şirketi Hayriye idarelerinden:

Maltayı ziyaret etmek üzere hareket edecek donanmamızı Haydarpaşadan Yeşilköy civarına kadar teşyi arzusunda bulunacak İstanbul halkı için Akay ve Şirketi Hayriye birer vapur tahsis etmişdir.

16/11/936 pazartesi sabahı saat 10,30 da Köprü Ada iskelesinden Kalamış vapuru ve Köprünün Üsküdar iskelesinden de 71 numaralı vapur kaldırılacakdır. Herkes için bilet ücreti 20 kuruştur iki vapur kâfi gelmezse başka vapur da kaldırılacaktır.

Iktisat Vekâletinden:

«İŞ KANUNU»nun dokuzuncu «Teşkilât» faslındaki hükümlere göre kurulan «İŞ DAİRESİ»nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faaliyete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. (1661) (2802)

BORSA

İstanbul 13 Teşrinisani 1936
(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	23,85,—	Bankası	89,—
» II	22,	Anadolu hisse	24,95
» III	22,30,—	Telefon	6,50
Mümessil I	45,60	Terkos	11,75
» II	42,30	Çimento	13,55
» III	—	İttihat değir.	10,25
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,15,—	Prağ	22,50,—
Londra	613,—	Berlin	1,97,96
Nev York	79,50,—	Madrit	7,43,—
Milâno	15,12,40	Belgrad	34,82,87
Atina	88,98,75	Zloti	4,23,—
Cenevre	3,46,25	Pengo	4,32,30
Brüksel	4,70,88	Bükreş	108,76,—
Amsterdam	1,47,92	Moskova	24,75,—
Sofya	65,25,25		

İstanbul belediyesi İlânları

1 — İstanbul Ziraat Bankasından maaş almakta olan mahallî idare tekaüt ve öksüzlerinin 936 yılı ikinci altı aylık yoklamalarına 16 Teşrinisani 936 gününden itibaren başlanmıştır.

2 — Yoklama ilmühaberlerinin arkasındaki izahata göre cevaplar yazılacak ve fotoğrafları yapıştırılmış ve tasdik edilmiş olacaktır.

3 — Maaş sahipleri yoklama ilmühaberlerini oturdukları yerlerin kaymakam veya nahiye müdürlüklerine tasdik ettirdikten sonra resmî senet, nüfus tezkeresi ve maaş cüzddanlarile birlikte Zat İşleri müdürlüğü sicil kalemine gelerek yoklamalarını yaptırmaları ilân olunur. (B.) (2939)

Bektaşî âyini yapanlar

Yakalanan kadın ve erkeklerin muhakemesi

Suçlu: "Biz rakı içip eğleniyorduk, Bektaşî âyini yapmadık„ diyor

Maznunlar adliyeye sevkedilirken

Geçen perşembe Eyüpte Vezirtekke sokağında Şifa yokuşunda 3 numaralı Nihadın evinde tolanarak Bektaşî âyini yaparken cürmü meşhud halinde yakalanmaktan suçlu Nihad, Mustafa Turabî, İbrahim, Behlül, İbrahim, Ahmed, Sami, Rifat, Ahmed, Muhsin, Cevad, Veli, Tahir, Saip, Halid, Mustafa, Kâzım adlarında 17 erkekle Mebrure, Bedia, Esma, Cevahir Aliye, Melâhat, Adile, Meliha, Saadet Şükrüye ve Fatma adlarında 11 kadın haklarında zabıta tahkikatı ikmal edilmiş ve suçlular dün öğleden sonra adliyeye verilmişlerdir.

Müddei umumilik suçluların hepsini sorguya çektikten sonra cürmün mahiyetine göre bunlardan yirmi altısı haklarında ademi takip ve kendilerinin şahid olarak dinlenmelerine Nihad ile Mustafanın suçlu sıfatile mahkemeye verilmelerine karar vermiştir.

MUHAKEMEDE

Suçlular dün akşam saat 19 da nöbetçi olan asliye birinci ceza mahkemesine çıkarılmışlardır. Muhkemede tahikkat evrakı okunmuştur. Evraka nazaran yirmi sekiz kişi Nihadın evinde toplanmışlar ve bunlardan eski Bektaşî babalığı yapan Giridli Mustafanın diğer suçlu ve ev sahibi Nihada babalık tevcih etmesi için Bektaşî âyini yaparken yakalanmışlardır. Nihad başında bir Bektaşî tacı, belinde bir kemer, elinde teber ve sırtında bir cübbe olduğu halde yakalanmıştır. Evde bir masanın altında bir kutu içinde afyon, esrar, odada Bektaşîliğe aid kitaplar bulunmuştur.

Evrak okunduktan sonra iddia makamını işgal eden müddei umumî muavini bay Ferhad suçlulara isnad olunan suç devlet nüfuzunu kıracak mahiyette olduğundan ikisinin de tevkiflerini istedi. Mahkeme kısa bir müzakereden sonra suçlular 12 teşrinisani gecesi yakalanarak hâdiseden 45 saat sonra mahkemeye getirilmiş ve evrakı tahkikiye noksan olduğundan cürmü meşhut kanunu mucibince nöbetçi mahkemede duruşmalarının devamına imkân görülemediği cihetle evrakın müddei umumiliğe iadesine ve tevkif talebinin de reddine karar verildi.

«RAKI İÇİP EĞLENİYORDUK»

Bundan sonra müddei umumilik bu iki suçluyu üçüncü sulh ceza mahkemesine sevketti. Sulh ceza mahkemesinde yapılan sorguda suçlulardan Nihad evinde ayin yapıldığı doğru olmadığını söyliyerek:

— O gece misafirlerim geldi. Evde kendi ailemizden kadınlarda vardı. Biz rakı içip eğleniyorduk. Bektaşî ayini yapmadık..

Dedi. Reis tekrar sordu:

— Siz bir mahkeme mübaşirisiniz. Evinize böyle on beş, yirmi kişi toplıyarak rakı ziyafeti vermenize bütçeniz müsaid midir?. Hem evinizde afyon da bulunmuş.

— Benim bütçem müsaittir. Evimde bulunan afyondan haberim yoktur. Bektaşî tacını vesaireyi de giymedim. Bunlar üç sene evvel ölen ve Bektaşî babası olan Eniştem Yaşardan kalmıştır. Hatıra olarak saklarım. Kullanmam. Biz o gece sırf eğlenmek maksadile toplandık..

BEKTAŞÎ BABASI İMİŞ

Bundan sonra diğer suçlu Mustafa sorguya çekildi. Mustafa ifadesinde:

— Komşumuzun kızı hastalanmıştı. Beni çağırdılar. Nihaddan bir kuranıkerim istiyerek hastanın başında biraz okudum. Çıkarken Nihad beni eve çağırdı. Girdim, rakı içmeğe oturduk. Biraz sonra hasta kız ölmüş. Diğer komşular oraya gelmişler ve dönüşte hepsi de Nihadın evine geldiler, hep birlikte rakı içerken polisler bizi yakaladılar. Ben Giridliyim. Orada iken Bektaşî babası idim. Fakat Türkiyeye geldikten sonra böyle işlerle meşgul olmadım.

Nihada taç giydirip babalık tevcih edeceğim hakkındaki isnadlar asılsızdır, demiştir.

K A R A R

Mahkeme gece saat yirmi buçukta kararını vererek maznun Mustafa ve Nihada isnad olunan suçun mahiyetine ve tarzı idaresine, işin tedkik ve tahkika muhtaç bulunmasına nazaran ve hazırlık tahkikatının mahiyeti gözönünde tutularak her ikisinin de tevkif edildiklerini bildirdi. Mahkeme derhal tevkif müzekkeresi keserek suçluları tevkifhaneye gönderdi ve evrakı müddei umumiliğe iade etti.

Kadın yüzünden kavga

Fındıklıda Alçak sokakta oturan Hüseyin ile arkadaşı Hasan dün bir kadın meselesinden kavga etmişlerdir.

Kavgada Hasan, Hüseyini başından ve vücudunun muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralamıştır. Vakaya zabıta el koymuş, yaralı Hüseyin baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Hasan yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Antakya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

madığını isbat etmeye çalışan Sancak Türkleri iki gün sonra başlıyacak olan Suriye intihabatı devam ettiği müddetce evlerinden dışarı çıkmamaya karar vermişlerdir. Bu karara Sancak dahilinde bulunan Arab köylüleri de iştirak edecektir.

Diğer tarafdan Sancak belediyelerinde âza olan bütün Türkler intihabata iştirâk etmemek için belediye âzalıklarından istifa etmişlerdir.

Cumhuriyet bayramı kutlama törenine iştirâk ettiği için kapatılan Türk lisesinin maruz kaldığı bu haksız hareketi bütün köy mekteplerine varıncaya kadar sirayet etmiş ve greve iştirâk eden talebenin sayısı iki bini geçmiştir.

Salâhiyettar membadan alınan habere göre Sancak Türklerinin ileri gelenleri için 150 kişilik bir kara liste hazırlanmaktadır. Bu listeye dahil olan Türkler birer bahane ile Sancak hudutları haricine gönderilecektir. Ne olursa olsun ve yapılan tazyikler ne dereceyi bulursa bulsun Sancak Türkleri katiyen intihaba iştirâk etmiyecek ve bu suretle Suriyeden ayrı bir Türk kütlesi olduğunu bütün dünyaya isbat edecektir.

HAKİKATE TEVAVUK ETMİYEN BİR HABER

Ankara 14 (A.A.) — Son posta gazetesinin 14 ikinci teşrin 936 cumuartesi tarihli nüshasında İskenderun - Antakya ve havalisine dair Fransa ile teati edilen notalar hakkında ecnebi bir gazeteden telefonla alarak verdiği malûmat hakikate tevafuk etmediğinden içerde ve dışarda sui telâkki ve tefsrie müsait olan bu nüshalar dahiliye vekâletince toplattırılmıştır.

SİYASÎ İCMAL

Viyana konferansı

Londrada Lehistan hariciye nazırı ile İngiliz devlet adamları arasında yapılan müzakerelerin neticeleri resmî bir tebliğ ile neşredildikten biraz sonra Viyanadaki üçler konferansının müzakere ve kararları resmî bir tebliğ ile bütün dünyaya ilân edildi. Bu konferans İtalya, Avusturya ve Macaristan arasında siyasî ve iktisadî teavün ve tesanüdü temin için 1933 senesi 26 ağustosunda Romada imza edilen protokolların tatbiki ve yeni vaziyetleri tedkik için toplanmıştı. Bundan evvelki konferanslar daima İtalyada toplanıyordu.

Viyana konefrasında verilen başlıca mühim karar Macaristanın silâhlanmak hususunda diğer müstakil devletler ile müsavi hakta bulunduğu esasının kabul edilmesine dairdir. Üç devlet Macaristanın bu hakkı tahakkuk eylemesi için kendi aralarında çalışacaklardır. Bu karara göre Macaristanın silâhlanmasına ve bu suretle Trianon sulh muahedesinin askerî ahkâmını mefsuh saymasına diğer âkid devletlerin vebahusus Küçük itilâfın muhalefet ve bilfiil mümanaat göstermesine karşı İtalya ile Avusturya siyasî ve icabında silâh kuvveti istimal ederek Macaristana yardım edeceklerdir.

Fakat İtalyanın politikası kendi iddiasına göre bugün sekiz milyon süngüye dayanmakla beraber şimdi silâhsız bulunan Macaristanı üç taraftan saran üç mühim askerî devlete karşı müessir surette himaye etmesine kâfi gelmiyecektir. Macaristanı silâhlanmağa teşvik eden ve ileride millî hududlarını dahi genişletmeğe ümit veren şey, İtalyanın mevud yardımı ve Avusturyanın zayıf müzaheretine değil, İtalyanın arkasında Almanyanın bulunuşudur.

Viyana konferansında İtalyayı temsil eden ve konferans bittikten sonra Peşteye giden Kont Ciano daha evvel M. Hitler ile görüşüp Avrupa meselelerinde iki büyük devletin birlikte yürümeleri ve birbirinin arkasını korumaları için bir anlaşma elde etmeğe muvaffak olmuştu. Bu muvaffakıyetini Viyana konferansında uzun uzadıya anlatması Macaristanı sulh muahedesinin bir kısmını tanımamağa sevk etmiştir.

Alman iktisad nazırı dün tayyare ile geldi

Doktor Şaht yarın Ankaraya giderek hükûmetimizle temaslara başlıyacak

Rayşbank müdürü ve Alman iktisat nazırı doktor Şaht, dün öğleden sonra saat 17 de hususî bir tayyare ile Yeşilköy tayyare karargâhına gelmiş ve vali muavini B. Hüdai, Yeşilköy nahiye müdürü, Alman konsolosu ve kolonisi erkânı tarafından karşılanmıştır.

Doktor Şahtın yanında iki müşavir de vardır. Alman iktisat nazırı bir müddet Yeşilköy tayyare karargâhında istirahat ettikten sonra otomobille İstanbula gelmiş ve Perapalasa inmiştir.

Doktor Şaht, şehrimizde bugün de kalacak, ve yarın hususî tayyaresile Ankaraya giderek hükûmet erkânımızla temas edecektir.

Paris radyosuna göre doktor Şaht Tahrana giderek İran hükûmetile temas edecek, dönüşte Bükreşe de uğrıyacaktır.

Doktor Şaht, Ankarayi ziyaretlerinin sebebleri hakkında kendisinden malûmat isteyen gazetecilere izahat vermek istememiş ve:

— Seyahatim resmî mahiyette değildir. Alelâde bir ziyaretten ibarettir, demiştir.

Ankara 14 (Telefon) — Alman iktisad nazırı doktor Şaht pazartesi günü burada bulunacaktır. İktisad vekili bay Celâl Bayar pazartesi günü saat 13 buçukta Anadolu klübünde doktor Şaht şerefine bir ziyafet verecektir.

Başvekilimiz

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

BAŞVEKİLİMİZİN NUTKU

Bundan sonra başvekil İsmet İnönü, etrafına toplanan sanatkârlara şu nutku söyledi:

— Arkadaşlar, Ankarada toplanmış olduğunuzu görmek bizim için çok büyük bir sevinçtir. Sergiyi memnuniyetle seyrettik, çok güzel işler gösterdiniz. El işleri ve Küçük sanatlar hususunda memlekete bir çok faydalar ve yenilikler gelebileceğine ümidlerimizi arttırdınız. Arkadaşım Celâl Bayar size faydalı olmak için çok çalışmaktadır. Bu sergiyi yapmaktan ve sizi kongre halinde toplamasından kendisine karşı teşekkür ve minnet hissim vardır. İstiyoruz ki sizin ihtiyaçlarınızı ve sanatlarınızı arttırmanıza yardım edecek iyi tedbirler bulalım. Bunları bulmakta başlıca vazife size düşer. İhtiyaçlarınızı iyi anlatmalısınız. Hükûmete tatbiki mümkün ve kolay olan tedbirleri teklif edin, bu hususta en iyi ve en doğru yolu gösterebilirsiniz.

Tarihte şöhreti malûm olan Türk işçisinden bugün daha iyi işler isteriz. Ümidlerimizin kuvvetli olması sizin elinizde bu işlerin az zamanda yeniden bütün dünyanın nazarı dikkatini celbedecek kadar güzelleşeceğini umduğumuzdan faydalı bir çok neticelere ve ilmî tedbirlere varacağını kuvvetle ümid ediyoruz. Fakat bu toplantılarınızın vereceği neticeler bunların devamında ve tekerrüründedir.

Hükûmetle yakından temas ederek karşılıklı danışma ile edineceğiniz yeni tecrübeler gelecek seneler çok daha kuvvetli tedbirler bulmamızın esası olacaktır.

Küçük sanat sahipleri dediğimiz vatandaşlarımız bu memleketin her zaman en iyi vatandaşlarındandır. İçtimaî seviyede halkımızı ileri götüren rehberleridir. Trihte mevkiiniz bu idi ileride de bu olacaktır. Bu sözlerimiz size vatan bünyesinde nekadar kıymet ve ehemmiyet verdiğimizin bir delilidir. Ankarada geçirdiğiniz zamanların sizde iyi hatıralar bırakacağını umarım. Kongrede ihtiyaçlarınızı çekinmeden açık ve düşüncelerinizi olduğu gibi söylemenizi isteriz. Alacağınız iyi neticeler sizin, bizim, hepimizin müşterek muvaffakiyetimiz olacaktır.

Başvekilin şiddetli alkışlarla biten nutkundan sonra yaşlı bir sanarkâr yüsek sesle:

— Bildiklerimizi öğretmeğe ve bilmediklerimizi öğrenmeğe yemin ediyoruz.

Diye bağırdı ve bütün Küçük sanat erbabı buna iştirak ettiler.

İzmirde 60 yaşında bir kadını tramvay ezdi, öldürdü

İzmir 14 (Telefon) — Doyçe Oriyant bank müdürü M. Politinin 60 yaşında olan kayın validesi sabahleyin kızının evine ekmek götürürken tramvay altında kalmış ve kafası parçalanarak ölmüştür.

Bu feci kazayi yapan tramvayın vatmanı Şerif Ali yakalanmıştır. Tahkikata devam ediliyor.

Yugoslavya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ve Bulgar başvekili ile de görüşmüştür. M. Stoyadinoviç Sofyada da Balkan sulhünü muhafaza ve idame mevzuları üzerinde konuşulmuştur.

Balkan antlaşması ancak Bulgaristanın iltihakından sonradır ki, tamamlanacak ve sağlam bir blok teşkil edecektir.

Bugüne kadar Bulgaristan bütün komşularile dostane münasebetler idame etmekle beraber bugünkü hudutların idamesini mutazammın olan ve harbi umumî neticesinde uğradığı kati uzuv ameliyelerini tanımağı ifade edecek olan bir pakta iştirâke karar vermemiştir.

Şüphesiz Bulgaristan muahedeler ile elinden alınan toprakları zorla almağı düşünmüyor. Fakat Milletler Cemiyeti paktının 19 uncu maddesi ve yahut Avrupada bugünkü yeni şartların icabı olarak erazi müddeiyatının sulhan halli mevzuu bahsolduğu takdirde hareket serbestisini muhafaza etmek istiyor.

Bulgaristanın kendi millî müddealarını feda ettiğini ifade etmiyecek, fakat Balkan antlaşmasına iltihakını temin edebilecek bir formül uzun zamandan beri arandı. Fakat bulunamadı. M. Titülesko ve B. Tevfik Rüştü Aras, Sofya nezdinde bütün nüfuz ve otoritelerini kullandılar. Şimdi de Bulgar - Yugoslav münasebatının hiç bir zaman bugünkü kadar dostane olmadıklarını beyan eden M. Stoyadinoviç, Sofyada bu meseleyi halle çalıştı.

M. Stoyadinoviçin Sofyayı ziyaretinin ferdasında Bulgar ve Yugoslav gazetelerinde intişar eden bazı makaleler, Bulgar - Yugoslav münasebatının tam ve katî olduğu zehabını uyandırıyor ve Bulgaristanın iltihakile Balkan antlaşmasının tevsil ihtimalleri seziliyor. Vaziyet, böyle bir şeyi mümkün gösterecek bir raddeye gelmiş midir? Bunu temine cesaret edilemez. Fakat Bükreş, Ankara ve Atina ile tam bir itilâf dairesinde hareket eden Belgradın bu gayeyi bütün kuvvetile temine çalıştığı aşikârdır. Bulgaristanın Balkan antlaşmasına girdiği gün Balkan bloku muhkem surette kurulmuş ve uzun zamanlar kargaşalıklar içinde sarsılmış olan bu mıntakada sulh temin edilmiş olacaktır.»

Arabaya çarptı

Arabacı ile müşterisi tehlikeli surette yaralandılar

Şoför Ömerin idaresindeki otomobil dün akşam üzeri Silivriden gelirken Davudpaşa caddesinde arabacı Zekinin arabasile karşılaşmıştır. Ömer otomobilini durduramamış ve olanca hızile arabaya çarpmıştır. Bu çarpışmada araba parçalanmış, yüklerin üzerinde oturan arabacı Zeki ile Şükrü adında biri tehlikeli surette yaralanmışlardır. Hâdiseye zabıta el koymuş, yaralılar hastaneye kaldırılmışlardır. Şoför Ömer yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

MEMLEKET HABERLERİ

Kilis şehri çabuk güzelleşiyor

Bu günlerde Elektiriğe kavuşuyor, 32 dükkânlı bir hâl yapılmak için bütçeye tahsisat kondu

Kilis kasabasının umumî görünüşü

Kilis (Akşam) — Yirmi beş bin nüfuslu büyük bir kaza merkezi olan Kilis, kaymakam Necmeddin Erginin gayreti sayesinde süratle güzelleşiyor. Maarif hareketleri ileridir. Orta mektebin talebe sayısı iki yüzdür. Kadro tamdır. Merkezde beş ilk mektep ve iki nahiye ile dokuz köyde de üçer sınıflı köy mektepleri vardır. Hepsinin talebe sayısı iki binden fazladır.

Kilisin en çok ihrac ettiği maddeler zeytinle üzümdür. Her iki mahsul kasabaya mühim para getirir. Bu sene zeytin de, üzüm de çok bereketlidir. Hububatın envaı yetişir ve buğday ihraç edilir. Kasabada beş sabunhane vardır.

Yirmi beş yataklı bir hastanesi mevcuttur. 924 te açılmış olan müessese başhekim operatör Emin Bilgenin himmeti ile muhitin can kurtaranı haline gelmiştir. On yataklı bir trahom dispanseri açılmışsa da ihtiyacı karşılıyamıyor.

Belediye bütçesi emlâk satış varidatile birlikte 84 bin liraya baliğ olmuştur. 32 dükkânlık bir hâl yapılmak için tahsisat konmuştur. Elektrik tesisatı tamamlandığından şehir şu günlerde ışığa kavuşacaktır. Su projesi 937 de yaptırılacaktır. Şehir plânı M. Eglere ve şehir haritası da M. Hozlere ihale edilmiştir. İki büyük park yaptırılmıştır. Fennî mezbaha ve hayvan pazarı vardır.

Belediye bu sene bir de arozöz getirtmiştir. Cumhuriyet meydanının parke döşenmesine devam olunuyor. Atatürkün heykeli 937 senesi içinde her halde yapılacak ve dikilecektir.

Dört şubesi faaliyette olan Halkevi mesaisine devam ediyor. Bin beş yüz cilt kitaba maliktir. Biçki, dikiş, nakış, fransızca ve keman kurslarından kız ve erkek yüzlerce genç istifade ediyor. Başkan diş doktoru Orhan Oktay diğer şubelerin açılması için hazırlıklara başlamıştır.

Bir motör devrildi

Tayfalardan biri dalgalar arasında kayboldu

Bandırma (Akşam) — 13 teşrinisani gecesi palamut balığı ile yüklü olarak Yunanistana gitmek için limanımızdan kalkan Faksiadis namındaki Yunan motörü Karamürselli İbrahimin balık yüklü kayığına çarpmıştır.

Bu çarpışma neticesinde İbrahimin kayığı devrilmiş ve içindekiler denize dökülmüşlerdir. Denize düşen tayfalar kurtarılmış, yalnız Tavşancilli Ahmed oğlu Alâeddin dalgalar arasında kaybolmuştur.

Kazaya sebebiyet veren Yunan motörü kaptanı Nikola tevkif edilerek mahkemeye verilmiş ve muhakemesine de başlanmıştır.

Heligoland adasından gelen leylek

Balıkesir 14 (Akşam) — Dün şehrimizde bir leylek ölüsü bulunmuş, tedkik edilince ayağında «Heligoland 208,309 Jeoloji» kelimeleri yazılı bir lâvha görülmüş ve leyleğin Heligoland adasından uçurulduğu anlaşılmıştır.

Bu lâvha, mahalline gönderilmek için vilâyete teslim edilmiştir.

Güzel bir kaza merkezi: Erbaa

Bu yıl tütün rekoltesi 3 - 3,5 milyon kilodur

Erbaa (Akşam) — Erbaa Tokata bağlı güzel bir kaza merkezi olup denizden yüksekliği 800 metredir. Havası iyi olmakla beraber tütün kokusu biraz tesir eder. Kasabada su yoktur. Halk ekseriyetle kuyu suyu kullanır. Niksardan Ayvaz isimli bir su gelmekte ise de tenekesi 25 kuruş olduğundan herkes bundan alamamaktadır.

Bir çok aileler yezı, (7) saat uzaktaki Canbulat yaylasında geçirirler. Erbaanın belediyesi çok çalışkandır. Kasaba dahilindeki yollar düzgün olup dükkânlar önündeki kaldırımlar betondur. Erbaa - Lâdik şosesi de yapılmaktadır. Belediyenin bu yıl yaptırdığı parkı güzel bir havuz süslemektedir.

Erbaada sebze yazın sonlarına doğru yetişir. Pahalılık geçen seneye nazaran fazladır. Güzel bir Halkevi ve sineması vardır.

Erbaa tam manasile bir tütün memleketidir. Bu seneki rekolte üç veya üç buçuk milyon kilo tahmin ediliyor. Piyasa batmanı 320 kuruştan açılmıştır. Tütün kurutma zamanında her tarafta kurutulan tütünler göze çarpar. Piyasada nazımlık vazifesini inhisarlar idaresi yapar. Satış zamanında kasabaya bir çok ecnebiler gelirler. Erbaada tütünden başka afyon ve mahlep te yetiştirilir.

Erbaadan iki görünüş

KADIN KÖŞESİ

Zarif bir kaç bluz

Güğümle kaçırılmak istenen liralar

İki Yunanlı kadın yakayı ele verdi

Liraları kaçırmak için kullanılan güğüm

İzmir (Akşam) — İzmirde uzun müddet kalan ve hizmetçilik yapan Yunan tebaasından Marya ve kız kardeşi Marmaranın, Sakıza gitmek için vapura bindikleri sırada beraberlerinde bulunan bir teneke güğüm nazarı dikkati celbetmiş ve alt kısmı sökülen bu güğümün hususî bir yerinden 20 lira para çıkmıştır.

Türkiyeden para kaçırmağa teşebbüs eden iki kız kardeş hakkında takibata başlanmıştır.

Resmimizde kaçırılmak istenen paranın içine saklandığı güğüm ve paranın çıkarıldığı yer görünüyor.

İzmir müddeiumumisi Ankaraya gidiyor

İzmir (Akşam) — Şehrimiz müddeiumumisi B. Asım Tuncay Ankaraya gitmiş ve adliye vekâletile İzmirin adliye işleri için temaslarda bulunmuştur. Bu meyanda, İzmirde inşa edilecek mıntaka hapishane binası meselesi için de karar verileceği haber alınmıştır.

İmrali adasındaki ziraî hapishaneden iyi neticeler alındığı için Torbalıda kurutulmakta olan Cellâd gölü erazisinden bir kısmında da böyle bir ziraî hapishane inşa ettirileceği kuvvetle söyleniyor.

İzmirin aldığı tayyareler

Bugün sekiz tayyareye ad konacak

İzmir (Akşam) — Hava kuvvetlerine ehemmiyet verilmesi hakkında başbakanımız İsmet İnönünün işaretlerinden sonra bir yıl içinde Türk milleti orduya birçok tayyareler hediye etti. Bu tayyarelerin sekizini İzmirliler almışlardır. Tayyarelerin ad konma merasimi, pazar günü (bugün) istasyonda yapılacaktır. Sekiz tayyareyi, İzmir kadınları, işçileri, balıkçıları, memurları, bahçıvanları, manifaturacıları, Buca, Balçova ve Narlıdereliler almışlardır. Tayyareler, bu adları taşıyacaklardır. İzmir, daha evvel ordumuza daha dokuz tayyare hediye etmişti.

Vatan sevgisini çok iyi bilen İzmirliler, hava kurumumuza her türlü yardımda bulunmakla beraber gençlerini de Türkkuşu müessesesinde tayyareciliğe hazırlamaktadırlar. Ankarada cumhuriyet bayramında İzmirli 25 plânör ve paraşütçünün muvaffakıyetleri takdirlerle karşılanmıştır.

Bu sene, Türkkuşu A. şubesine ilâveten B. şubesi de açılacaktır. Ayrıca muayyen günlarde Türkkuşu üyelerinin antrenmanları için akrobasi plânörleri bulunacak ve remok üçuşları yapılacaktır.

İzmir Türkkuşu şubesinde şimdiden büyük bir faaliyet başlamıştır.

Kültür Parkta yaptırılmakta olan paraşüt kulesi yanında bir de (Türkkuşu klübü) açılacaktır. Bu klübe hâmi, yardımcı, uçucu âza kaydedilecek ve ihtiyar, genç, erkek, kadın bütün heveskârlar yazılacaktır.

İzmirde polis müzesi

İzmir (Akşam) — Şehrimiz emniyet müdürlüğü bir (polis müzesi) tesisine başlamıştır. Müzede çok zengin eserler bulunacaktır.

Polis memurlarını vazifelerine ait bilgilerle teçhiz etmek için konferanslar, kurslar tertip edilmiştir.

Müze için bir çok yağlı ve sulu boya lâvhalar sipariş edilmiştir .

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 23

— İyi ya, iyi ya, dedi.. daha ne istersin. Eti, siniri gevşemiş, hisleri bozulmuş, aşkı doya doya tatmış, kaşarlanmış kadınların sana verecek ne sevgileri, senden alacak ne zevkleri olur ki! Meğer ki insan antika meraklısı olsun.

Bu son kelime ikisini de güldürdü. Nâzım Cemal devam etti:

— Gülmeli, eğlenmeli azizim, dedi. Göçüp gideceğiz. İnsanlar tabiatin en talihsiz mahlûklarıdır. Bir yabani ağaç kadar kıymeti yok. En sakil bir meşe bile her bahar taze yapraklarla donanır. Biz bir kere kışa girdik mi artık bahar bekleme!

Ahmed Melih kafasını dolduran ağır düşüncelerden kurtulmak ister gibi bu şen arkadaşına her şeyi anlatmak ihtiyacını hissediyordu.

Bu nasıl olsa duyulacak değil miydi? Karısile barışsalar bile bu vaziyette karşısında en samimî bir arkadaşile derdleşmiş olmaktan ne çıkardı.

Birdenbire dedi ki:

— Bizim hanım Feneryoluna neden gitti biliyor musun?

Nâzım Cemal beklemediği bu suale omuzlarını kaldırdı:

— Yoook!

— Ayrılmak için.

Elleri cebinde ayakta dolaşan Nâzım Cemal birdenbire durdu:

— Ne münasebet!

— Ben de anlıyamadım. Evvelki gece beraberdik ya. Siz gittikten sonra yukarı çıktım. Oturuyordu. Bir gece gezintisi yapalım, dedi. Eskiden doğum günlerinde yapardık. Ben yorgundum. Sonra biliyorsun. Ertesi gece sizinle beraber olacaktım. Bunu düşünerek:

— Vazgeç yatalım. Daha iyi dedim.

Israr da etmedi. Fakat ben uyuyıncıya kadar soyunmadan oturduğunu biliyorum. Sabahleyin kalktığım zaman sokağa çıktığını öğrendim. Onun her gün bir sabah yürüyüşü yaptığını bildiğim için aklıma bir şey gelmedi. Akşam da eve gitmedim. Meğer o erkenden Feneryoluna geçmiş ve Rıza Sedadı köşke çağırtmış. Bütün bunları bu sabah Rıza Sedaddan öğrendim. Ona hiç sebep kaydetmeden ayrılmağa karar verdiğini söylemiş.

— Garib şey.

— Çok garib değil mi?

— Rıza Sedad kurcalamamış mı?

— Çok çalışmış. Bütün iddiası şu imiş: Biribirlerine söylenecek lâkırdıları, verecek sevgileri kalmıyan insanların öylece bağlanıp kalmaları mânasızmış.

Nâzım Cemalin kaşları çatıldı. Bir şey düşünüyor gibiydi. Elini başına götürdü. Yüzünü buruşturdu:

— Anladım, dedi. O gece konuştuklarımızı işitti. Muhakkak. Zaten şüphelenmiştim. Muhakkak işitti. Ah kâfir şeytan.. nereden açtık o bahsi.. fakat bu da bir sebep olmamak lâzım gelir. Aranızda başka bir kıskançlık kavgası olmadı mı?

— Hiç!

— Bütün iddiası bu mu?

— Tamamile!

— Sen ne cevap verdin?

— Daha hiç bir şey düşünmedim ki. Rıza Sedad bir kaç gün geçsin. Belki bir sinir buhranıdır. Akrabadan birini araya katıp bu münasebetsiz fikrinden vazgeçirelim diyoruz. Teyzesi temkinli bir kadındır.

— Peki ama ayrılmak kolay değil ki azizim. Kanun, mahkeme öyle pestenkerani lâflarla insanları ayırmaz. Mahkemeye gidip te:

— Bizim biribirimize verecek zevkimiz kalmadı. Ayrılıyoruz! demekle iş biter mi? Evlenmek bakkaldan kuru fasulye almaya benzemez ki beğenmeyince geri veresin. Bu işte başka bir sebep olsa gerek.

— Rıza Sedad çok kurcalamış. Dört saat konuşmuşlar. Ağzından başka bir ipucu alamamış.

— Sen dediğime bak. Kadınlar isterlerse dünyanın en fingirtüz diplomatına taş çıkartırlar. Hele biraz arası soğusun kokusu çıkar.

— Ne gibi?

— Ne gibi olduğunu ne bileyim. Böyle saçma iddia ile ayrılmak moda olsa hepiniz bana dönersiniz yahu.. hoş işin doğrusu da budur ama..

Nâzım Cemal ağır ağır arkadaşına yaklaştı. Elini omuzuna koydu. Her zaman görülmiyen bir ciddiyetle:

— Sana bir şey söyleyim dostum, dedi. İster darıl ister barış. Kimse kimsenin iç yüzüne karışmaz. Hele karı koca bahislerinde yabancılara söz düşmez ama henüz ciddî bir netice yokken bana açılmandan cesaret alarak söylüyorum. Sen bu fırsatı kaçırma.

— Nasıl?

— Yani kadın tarafından gelen bu teklifi geri aldırmağa çalışma!..

Ahmed Melih başını eğdi. Düşünüyordu.

Nâzım Cemal dedi ki:

— Sana şimdi ağır gelir. İnsan yıllarca beraber yaşadığı insandan kolay ayrılamaz. Değil karısı, kedisi bile olsa içi yanar. Fakat bütün bunlar gelip geçici acılardır. Alışırsın ve sonra daha rahat edersin. Bak bir mesele daha var. Ben egoist bir insan değilim. Herkesi kendi cephesinden görmek lâzım. Fakat bu iş öyle değil. Eğer aranızda ciddî bağlar olsaydı bunu söylemezdim. Meselâ bir çocuğunuz olması, ikinizden birinin ötekine yardıma muhtac bulunması gibi sebepler.. Halbuki bunların ikisi de yok. Nermin hanımefendi zenginlikte senden aşağı değil. Senden ayrılırsa bugünkü hayatında eksiklik duymaz.. sana gelince benim bildiğim Ahmed Melih kıyamet kopsa çapkınlığı bırakmaz. Huylu huyundan vazgeçmez derler. Daha iki gün evvel İzmir seyahatine götüreceğin kadının hasretini çekiyordun. Karını neden götürmüyorsun? Arasıra türlü bahanelerle ne diye kaçamak yapıyorsun? Evden dışarıda bir gece geçirebilmek için neden arkadaşlarından yardım istiyorsun? Demek ki samimî değilsin. Onun için diyorum ki bu işi kurcalama. Bırak kendi haline. Hem vakit geçe geçe Nermin hanımefendinin bu kararı niçin verdiği de anlaşılır. (Arkası var)

Hergün bir hatıra

Dükkânıma genç, şık bir binbaşı girdi, bir eser yazmıştı : Atatürk...

Cemal paşa ile karşı karşıya oturduk, saç mangalda, yağda pişmiş yumurtaları yedik

Babıâli caddesinin en eski kitapçısı, 41 senelik tabi bay Hilmi kimlerin kitaplarını basmamıştır ki?..

Bay Hilmi anlatıyor:

— Tabiliğe askerî kitapçılıkla başladım. Bir gün dükkânıma hayatımda gördüğüm zabitlerin en şıkı, en vakuru girdi. Şen, genç bir binbaşı... Bölük ve takımların talim ve terbiyesine dair çok dikkate değer bir eser yazmıştı. İnsana hürmet telkin eden bir sesle müsveddelerini verdi. Kitabı bastık. Son derece büyük bir rağbet kazandı. Bu genç vakur binbaşı kimdi bilir misiniz? Atatürk... Bir müddet sonra Selânikten gönderilen bir eserlerini daha basmak şerefine nail oldum. En ziyade rağbet gören askerî neşriyatım arasında Atatürkün bu iki kitabı vardır.

Sordum:

— Tashihlerini kendileri mi yaparlardı?..

— O zamanlar o kadar çalışıyorlardı ki tashihlerini bize bırakmak lütfünü gösterdiler...

— Kitapçılığa ilk başladığınız zaman askerî muharrirleriniz arasında kimler vardı?..

— Kolağası Ali Fuad, şimdi harp akademisi kumandanı general Ali Fuad, kolağası Cemal, sonra Cemal paşa, Süreyya paşa, Mustafa Hilmi paşa, Ahmed Muhtar paşa, binbaşı Osman Şinasi.. daha pek çok askerî muharrirler.

— Cemal paşa ile nasıl tanıştınız?.

— Ben kitapçılığa beş lira sermaye ile başladım. Sermayem pek az olduğundan şimdiki Yeni postanahenin önünde küçük salaş bir dükkân tutmuştum. Âdeta demre çatma bir kulübe.. bir gün dükkânıma bir kolağası geldi. Selâm verdi. Kendisini takdim etti:

— Kolağası Cemal... Sizi neşriyatınızdan tanırım.

Oturduk, konuşmağa başladık. Benim en büyük arzum millî askerî seferlerimizin tarihlerini yazdırmak, basmaktı. Kolağası Cemal beye teklif ettim:

— Pilevne müdafaasını yazar mısınız?.. Siz yazınız, ben de basayım.. derhal razı oldu:

— Peki.. dedi..

Kısa bir müddet sonra Pilevne muharebesi yazılmış olduğu halde geldi. Cemal paşaya hakkı telif olarak 50 altın lira verdim. Ondan sonra kendisine «Kırım muharebesi tarihi siyasisi ve askerisi» ismindeki muazzam eseri yazdırdım. Bu eser için büyük masraflar ettik. Lâkin Cemal paşanın bu kitabı büyük bir felâkete uğradı. 31 mart hadisesinde Velid matbaası basıldığı zaman bu eserin müsveddelerini de parçaladılar, yırttılar.

Bir gün Yeni postahane önündeki kulübemsi dükkânımda oturuyorum. Gene Cemal bey geldi. Vakit öğle üstü.. ben de iktisat olsun diye saç mangalın üstüne bir sahan yerleştirmişim. Yağ kızdırıyorum. Yağda yumurta pişireceğim.. Cemal bey bir köşede kitabının tashihlerini yapıyor.

Yumurta pişti. Taze ekmek aldırdım. Ekmeği kestim. Cemal beye sordum:

— Cemal bey karnın aç mı?

Güldü:

— Vallahi Hilmi aç.. dedi.. zil çalıyor..

— Gel de Allah ne verdi ise yiyelim.. dedim.

Güldü:

— Desene ki gene ziyafetteyiz bugün...

Hiç unutmam. Mangalın kapaklarını kapadık. Bu kapağın üstüne yumurta sahanını koyduk. Bir sofra kurduk. Tatlı olsun diye biraz da tahan helvası aldırttım.

Yumurtayı ve helvayı büyük bir iştaha ile yedik. Cemal bey yemekten sonra müsveddelerini aldı, gitti.

41 senelik tâbi bay Hilmi

Gel zaman, git zaman Cemal bey Cemal paşa oldu. Bağdada vali tayin edildi.

Kendisile gene karşılaştık.

— Bağdada gidiyorum.. dedi.

Güldüm:

— Git amma, dedim, sakın böbürleneyim deme... Yeni postahanenin önündeki salaş dükkânda, saç mangalda, yağda yumurta pişirip, tahan helvasile birlikte, karşılıklı oturup yemek yediğimizi aklından çıkarma...

Cemal paşa kahkaha ile güldü:

— Sahi Hilmi.. dedi... Vallahi en iştaha ile yediğim yemek odur... Şimdi dünyanın en nefis yemeklerinde bile o salaş dükkânda yediğim yağda yumurta ile tahan helvasının lezzetini bulamıyorum.

İyi ki hatırlattın. Bak sana bir ziyafet borcum var.. bugün öğle yemeğini beraber yiyeceğiz.

İşlerini bitirdi. Yemeğe beraber çıktık. O vakitler Sirkecinin en lüks lokantası «Aliefendi» lokantası idi. Oraya gittik. Cemal paşa bana mükelef bir ziyafet çekti.

Lokantadan çıktık. Ayrılırken:

— Merak etme, dedi.. salaş dükkânda yediğim yağda yumurta ile tahan helvasını unutmıyacağım.

— Hüseyin Rahminin bütün kitaplarını siz bastınız. Hüseyin Rahmi denilince akla üstadın vefat eden arkadaşı «Hulûsi bey» gibi siz de gelirsiniz. Hüseyin Rahmi ile nasıl tanıştınız?

— Hüseyin Rahmiyi İkdamda tanıdım. O zaman ben İkdamın idaresinde çalışıyordum, sonra ben kitapçı dükkânı açtım. İlk eseri olarak Sevda Peşindeyi bastım. Çok rağbet gördü. Hüseyin Rahmi de pek vefalı bir adamdır. Kitaplarını benden başkasına götürmez, dostluğumuz işte o zamandandır. Sonra beraber Millet gazetesini, Boşboğaz gazetesini çıkardık.

— En çok kitap bastığınız zaman hangi günlerdir?

— Çatalca harbi devam ediyordu. Balkan muharebesinin en müthiş günleriydi. «Zavallı Millet» adında bir kitap çıkardım. Tam 50,000 nüsha sattım.

Bu rekordur. Bana kalırsa eskiden daha az kitap çıkardı. Lâkin okuyucu çoktu.

Bilir misiniz okumak ve kitapçılığa hangi hadise müthiş bir darbe vurmuştur. 31 mart vakası..

Eğer 31 mart vakası olmamış olsaydı bugün memlekette müthiş bir kari kafilesi olacaktı. Lâkin 31 mart vakası, matbaaların basılması, kitapçılığa indirilen tekme bu kari kütlesini mahvetti.

Suriyede yaşıyan Türkler

Cumhuriyet bayramında şehid Türk tayyarecilerinin Şamdaki mezarlarına Çelenk koyan Suriye Türklerinden bir grup

Şam (Akşam) — Cumhuriyetin 13 üncü yıldönümü münasebetile Şamda yaşayan Türklerden bir grup konsolosluğumuza giderek, bayramı kutlamışlardır. Ondan sonra Salâhaddin Eyyübi türbesinde gömülü olan şehit Türk tayyarecilerinin mezarlarını ziyaret ederek bir çelenk koymuşlardır, ve nutuklar söyliyerek dualar etmişlerdir.

Büyük harpten sonra Suriyede birkaç bin Türk kalmış ve birkaç bin Arap da Türk tabiiyetini kabul etmişlerdir, bunlardan başka birkaç bin Türk de yeni gelmişlerdir.

Halbuki şimdiye kadar bir hayır sever cemiyeti kurulmamış ve bir çok defa yapılan teşebbüsler, Suriyenin siyasal vaziyeti yüzünden geri kalmıştır.

Suriye şimdi istiklâlini kazanmış ve memleket bundan sonra Arap yurddaşlarının serbes idaresine geçmiş olması yüzünden bu güçlük ortadan kalkmış ve artık bir hayır cemiyeti kurulmak zamanı gelmiştir.

Burada yaşayan yurddaşlarımızdan B. Şani Dürri Üner, arkadaşlarını çağırıp kendi idarehanesinde bir toplantı yapmış ve bu cemiyetin kurulması için teşebbüsler yapılmasını teklif etmiştir.

Toplantıda hazır bulunanlar cemiyetin ana çizgilerini tesbit edip nizamnamenin kaleme alınması için B. Şaniye salâhiyet vermişlerdir.

Cemiyetin ana çizgileri şunlardır:

İsmi (Türk fukara sever kurumu) olacak ve sırf insani gayelerle uğraşacaktır. Fukaralara, gariplere, öksüzlere, dullara, ihtiyarlara yardım etmek, Kızılay ve Çocuk esirgeme kurumları teşkilâtı gibi hastalara bakmak, mektep açmak ve daha birçok hayır işlerile uğraşacaktır. Bu siyasetle uğraşmıyacaktır.

VENEDİKLİ BAFFA

"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 23

Yeniçeriler bile yeni ağalarını beğenmediler "Vasil ağa„ demeğe başladılar

Erzurum halkı Palandökenleri, ve Kop dağlarını aşa aşa İstanbula geldiler. «Babı devlete» yüz sürecekler, ve şikâyetlerini arzedeceklerdi. Şikâyetleri gayet doğru idi:

«Yeniçeri güruhu içimizde vatan tutup karar etmekle kâr ve kisbimize mâni olup ve taşradan gelen metkûlâta bizi karıştırmayıp kendüler envai zulüm ile ucuz alıp bize ziyade baha ile satarlar. Ve sair bölük halkı ve cebeci ve topçu ve arabacı dahi seferler sebebile içimizde tavattun edip evlâd ve iyalimiz tasarruf edip envaı zulüm ve teaddilerine gayet yok. Alelhusus serdar hasretleri Asıtanei devlete gittiğinde kimesne kalmasun deyu hükmü şerif vermişken mütenebbih olmayıp bizi rencide ve remide etmelerile cilâyi vatan etmemiz mukarrerdir. Yahut fitnei uzmaya sebeptir. Tahammülümüz yoktur. Üzerimizden def ve ref eylen»

Diye arzuhaller sunmuşlardı.

Düşman, topraklarına ayak basmasın diye kendi paralarile bin türlü mihnet çekerek surlar yapan Erzurum halkının neydi bu çektikleri? Şimdi, bir de başlarına yeniçeriler musallat edilmişti. «Evlâdü iyalimize tasarruf edip» diye şikâyet etmeleri çok ağırdı. Fakat Üçüncü Murad İstanbulun bütün evlâd ve iyaline tasarruf etmişti. Bu sözlerden hiç bir âr duymayacak bir adam varsa, o idi.

«Cilâyı vatan etmemiz» diyorlardı. Zaten herkes bu berbad idare yüzünden evini barkını bırakıp kaçacaktı. Fakat nereye gideceklerdi? İnsanın doğduğu ve büyüdüğü yerden daha aziz bir yer olabilir miydi?

Erzurumlular, ne bilsinler! İstanbula okuması ve yazması olanları gönderdiler: Bir hatib, bir naib, bir de beylerbeyi çavuşu. Bunların üçü de padişah tarafından nasbolunan devlet adamları idi. Padişaha kendi nasbettiği adamlar vasıtasile derdlerini dökmek istiyorlardı. Fakat onlarla beraber Erzurum halkından da bir kaç yüreği yanık kişi göndermişlerdi.

«Yevmî kırk beş akçe ile dergâhı âli müteferrikası» olan Selâniki Mustafa efendi bunlar için «Şehirludan bir kaç şaki» diyor.

Tabiî her tarafa başvurdular. Artık kapı halkından kurtulmak istiyorlardı. Onlarla Erzurumda da epeyce uğraşmışlardı. Fakat başa çıkmanın imkânı yoktu. İstanbulda adalet ve kanun var diye gelmişlerdi. Hangi kanun, hangi adalet!

Yeniçeri ağası Mehmed ağa, derhal Erzurumu soyan kapı halkının müdafii kesildi. «Hem suçlu, hem güçlü oldukların alettafsil payei seriri âlâya» bildirdi. Zavallılar hâlâ Üçüncü Murada derdlerini anlatacaklarını umuyorlardı. Fakat bir gün, hepsi birden yakalandılar. İstanbul sokaklarında asıldılar.

Ocak birdenbire tutuştu. Ferhad paşa, insandı: Şark seferlerinde yeniçerilerden neler çektiğini biliyordu. Erzurumdan gelen şikâyetçilere:

— Urun. İçinizden çıkarun!

Diye bağırmıştı. Fakat ne yapsın! Ocakla zevkini sağlıyan Üçüncü Murad, Erzurumdan gelenlerin asılmasını istemişti.

Sabah. Martın soğuk bir günü. Ferhad paşa divana daima erken gelirdi. O sabah da yorgun argın, divan yolundan geçti. Divanı hümayuna geldi. Yeniçeriler, daha erken, orta kapı ile Babüssaade arasına toplanmışlardı. Ferhad paşayı görür görmez bir ağızdan bağırdılar:

— Erzurumdan gelen şakiler sallı ve siyaset olunup bizim hakkımız alınmamıştır. Bizim hakkımızda: «Urun, içinizden çıkarun» deyu emredenden biz dadımız aluruz. diye paşanın üzerine hücum ettiler.

Ferhad paşa, hiç tavrını bozmadı. Bunların edepsizliklerini kaç defalar görmüştü! Şimdi, yeniçeri ağası Mehmed ağa selabet göstermek istedi. Ne kadar olsa, o kendinin gene Türk

Şeyhislâm Bostanzade Mehmed efendinin fetvası ve el yazısı

olduğunu biliyordu. Çünkü yeniçeri ağaları ocaklıdan nasbedilmezdi. Birdenbire yeniçerilerin arasına karıştı. Sade o mu? Sekbanbaşı Ömer ağa, kethüda bey Mahmud ağa, hepsi. Venedikli Baffa, Raziye karı, Canfeda hatun hepsi telâş içinde idiler. Mimar Sinanın çinilerle bezendirdiği odada başbaşa vermişler, ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Venedikli Baffa, mor ve turuncu çiniler, en nefis sedeflerle kakma kapılı, içi Türk sanatının beğenip bezendirdiği lâleler ve sümbüllerle süslü dolaplarla gözler kamaştıran odada pırlanta gibi parlıyordu. Üçüncü Murad, ocak ağalarına güveniyordu.

Yeniçeriler, ağalarını karşılarında görünce irkildiler. Ne kadar olsa, Türkün inzibatına alışkındılar. Üç ağanın birden ortaya atıldığını görünce, durdular. Üçü de bağırıyorlardı:

— Hay meded! Yoldaşlar. Neylersiz? Göz göre bize padişah meydanında kıyar mısız?

Yeniçerilerin o mübarek meydanda ağalarına kıymaları mümkün miydi? Mimar Sinanın avluyu genişletip yaptığı mutfaktan çorbalar harıl harıl taşınıyordu. Yeniçerilerin gözü artık çorbayı da görmüyordu. Ayaklarına gelen nimeti derhal papuçlarile teptiler. Saray velvele içinde idi. Üçüncü Murad, korkusundan kapı dışarı çıkamıyordu. Dilsizleri yollamıştı. Üçüncü Murada onlar vekâlet edeceklerdi.

Yeniçerilerin çorba içmemesi, kopacak bir fırtınaya alâmetti. Üçüncü Murad, yeniçerilerin çorba içmediğini duyar duymaz, şaşırdı. Dışarıya bir tezkere yolladı: «Yeniçeri ağası azlolsun!»

Ferhad paşa, divanda tezkereyi okuttu. Mealine muttali olur olmaz şaşırdı. Yeniçeri ağası yoktan yere nasıl azledilebilirdi? Üçüncü Murada bir telhis yazdırdı. İçeri gönderdi:

«Meccanen yeniçeri ağası mazul olmak münasib değildir. Bari Anadolu beylerbeyisi Mehmed paşa refolunup Mehmed ağa kullarına beylerbeyilik verile.»

Üçüncü Murad, keyfini kaçırmamak için, işi daima sulh ile bitirmenin yolunu bilirdi. Mehmed ağayı o gün Anadolu beylerbeyisi nasbetti. Silâhtarını da yeniçeri ağası yaptı.

Anadolu beylerbeyisi Mehmed paşanın, azledildiğinden haberi bile yoktu. O gün sarayına geldi. Arkasından da azli haberi yetişti. Odasına çekildi. Üçüncü Murada «ırkı saltanatı tahrik edecek» bir kâğıd yazdı. Bütün rezaletlerini yüzüne vurdu. Üçüncü Murad hiç utanmadı. Venedikli Baffayı, Raziye karıyı, Canfeda hatunu, dilsizleri ve cüceleri etrafına topladı. Kapıcılar kethüdası Mehmed ağayı çağırdı:

— Ferhad paşadan mührü sadareti alup getüresin. Mazunldür. Şehirde durmasun! dedi.

Ferhad paşa bu haberi zaten bekliyordu. Güldü. Mührü Mehmed ağaya teslim etti. Oğlu Mehmed bey Haleb beylerbeyisi idi. Onun da, babası gibi, «şecaat şiar olduğu malûmu enamdı.»

(Arkası var)

AKŞAM SPOR

Futbol ajanları millî küme için toplandı

Esaslar tesgit edildi, millî küme martta başlıyacak

Millî kümeye girmesi muhtemel İzmir takımlarından Altay

Millî kümenin esaslarını tesbit etmek için futbol federasyonu tarafından İstanbula davet edilen Ankara, İzmir futbol ajanlarından İzmir ajanı İstanbula gelmiş, Ankara ajanı Danyal işleri dolayısile ancak bu akşam hareket edebileceğini bildirmiştir.

Futbol federasyonu başkanı Hamdi Emin Çapın başkanlığı altında İstanbul futbol ajanı Zeki Rıza, İzmir futbol ajanı Adnan bugün ilk içtimalarını Türk spor kurumu İstanbul bürosunda yapmışlar. İkide başlıyan toplantı saat altıya kadar devam etmiştir.

Bu dört saatlik görüşmeden sonra federasyonun evvelce tesbit ettiği esaslar aynen kabul edilmiş ve müsabakaların şekli, masraf ve hasılat üzerinde aşağıda ayrı ayrı yazdığımız şekilde mutabık kalınmıştır:

1 — İzmir maçlarının da bu sene için bir devre olarak yapılması.

Bunu İzmir futbol ajanı teklif etmiş, federasyon da kabul etmiştir.

2 — Millî küme müsabakaları mart ortalarında başlıyacak ve üç ay kadar devam edecektir.

3 — İstanbul, İzmir, Ankara stadları ile millî küme maçları için mukavele yapılacaktır.

4— Şehirler arası müsabakları hasılatı spor kurumu kasasına girecek, spor kurumu klüplere avans verecektir.

5 — Mahallî müsabakalar hasılatile spor kurumu alâkadar olmıyacak, hasılatı oynıyan klüpler alacaktır.

6 — Masrafların tesbitinden sonra Denizyolları ve Devlet demiryollarına tenzilât için müracaat edilecektir.

7 — Seyahat edecek takımlar için otellerle mukavele yapılacaktır.

8 — Kafileler 17 şer kişi olacaktır.

9 — Hakemler federasyonca seçilecek ve müsabakalar liğ maçları şeraitine tabi olacak, beynelmilel kaideler aynen tatbik edilecektir.

10 — Stadlara serbes girecekler federasyonca tesbit edilecektir.

11 — Fikstür tanzim eden katî şekil bugünkü içtimada tesbit edilecektir.

Bu karar alındıktan sonra içtimaa nihayet verilmiştir.

Görüşmelere bugün saat 11 de Beyoğlu Halkevi Türk sopur kurumu İstanbul bölgeler merkezinde devam edilecek ve Ankara futbol ajanı Danyal da iştirâk edecektir.

Ortada bazı klüpler, Türk futbolünün yükselmesinde en mühim âmil olacak bu hayırlı işe itiraz ederlerken federasyon da katî bir kararla esaslarını tesbit etti.

Federasyon başkanı yukarıdaki esasları bize anlatırken arada bazı klüplerin bu işe itirazları hakkında ne düşündüğünü sorduk, şu cevabı verdi:

— Yukarıda yazdığınız mukarrerat genel merkezin tasvibile kesbi katiyet edecektir, dedi.

İzmir futbol ajanı Adnana millî küme kararının İzmir spor efkârı umumiyesi ve klüpler üzerinde ne gibi tesirler yaptığını sorduk, o da şunları söyledi:

— İzmirliler millî kümenin yapılmasını, Türk sporunun yükselmesine hizmet edecek bu işi ötedenberi arzu etmekte idi. Millî küme hiç şüphe yok ki Türk futbolüne yeniden bir hız verecektir. İzmirdeki takımlar millî küme için hazırlanmaktadırlar.

Bu maçlarda İzmir klüpleri İzmirin spor şerefile mütenasip bir netice almağa çalışacaklardır. Şunu da yazınız ki İzmirliler büyük fedakârlıklar yaparak Alsancak sahasında esaslı tesisat yapmışlardır.

Bazı kimseler bu işe engel olmak için vakit kaybedeceklerine millî küme klüpleri arasına girmeğe çalışsalar klüplerine hiç şüphe yok ki daha faydalı olmuş olurlar. ★★★

Ankaranın en kuvvetli takımlarından Ankara gücü

Dünkü B takımları maçları

B takımları lig maçları dün her üç stadda da devam edilmiş ve aşağıdaki neticeler alınmıştır:

KADIKÖY STADINDA

İlk müsabaka İstanbulspor - Eyüp B takımları arasında idi. Tamamile genç oyunculardan teşekkül etmiş İstanbulspor takımı birinci devreyi 2 - 0 bitirmiş, Eyüplüler buna ikinci devrede bir golle mukabele etmişler ve maç ta 2 - 1 İstanbulspor lehine bitmiştir.

İkinci karşılaşma Fenerbahçe - Beykoz arasında oldu. Beykozun bütün tahminler hilâfına olarak Galatasarayı mağlûp etmesi birinci plânda yer almasına sebep olmuş ve müsabaka oldukça alâka uyandırmıştır.

Oyun başlar başlamaz hâkimiyeti ele alan sarı lâcivertliler rüzgâr aleyhlerine olmasına rağmen iki gol yapmışlardı. Buna Bekozlular da birisi penaltıdan olmak üzere iki golle mukabele ederek devre 2 - 2 beraberlikle neticelenmiştir.

İkinci devrede rüzgârı arkalarına Fenerliler baştan nihayete kadar hâkim bir oyundan sonra 3 gol yaparak maçı 5 - 2 kazanmışlardır.

ŞEREF STADINDA

İlk müsabaka Topkapı - Hilâl arasında idi. Hilâlliler bu müsabakayı 1 - 0 kazandılar.

Beşiktaş - Anadolu karşılaşmasında Anadolu gelmediğinden Beşiktaş hükmen galip sayıldı.

TAKSİM STADINDA

İlk maç Galatasaray - Süleymaniye arasında oldu. Galatasaraylılar bu maçı 8 - 1 gibi büyük bir fakrla kazandılar.

Güenş - Vefa maçı da 5 - 0 Güneşin galibiyetile neticelendi.

KİM KİMİ TEKZİP ETSİN ?

Okumadığımız için haber alamadık. Bugün bir arkadaş söyledi. Haber refikimiz geçen hafta yapılan Fenerbahçe - Eyüp B takımları maçının 16 - 1 lik neticenin yanlış ve maçın 8 - 1 olduğunu yazarak bizi tekzip etmiş ve bir akşam gazetesi olduğumuz halde bu neticeyi nasıl yanlış yazdığımızı da hayretle karşıladığını ilâve etmiş. Hakikaten tuhaf Haber gazetesi bizden sonra çıkmasına rağmen gülünç bir vazlyete düşmüş.

Hem yanlış yazıyor, doğru yazanı da tekzip etmeğe kalkıyor.

Sormak ihtiyacını hissetmiyorlarsa ajans bültenini de mi okumuyorlar? Bundan sonra Haber refikimizi inandırmak için hakem raporlarının klişesini mi koyalım bunu mu istiyorlar?

Gazetecilik âlemi hiç şüphe yok ki bu kadar tuhaf bir vakaya şahit olmamıştır.

Askerî liseler atletizm şampiyonasını kuleli kazandı

Kuleli 105 puvanla birinci, Deniz lisesi 96 puvanla ikinci, Maltepe 63 puvanla üçüncü, Deniz gediklisi 27 puvanla dördüncü oldu.

Askerî liseler atletizm birinciliklerine dün Kadıköy stadında devam edildi ve aşağıdaki neticeler alındı:

UZUN ATLAMA

1 — Hilmi Kuleli 6,50
2 — Galip Deniz lisesi 6,10
3 — Naci Maltepe 5,99
4 — Rıza Deniz lisesi 5,98
5 — Kâzım Kuleli 5,88
6 — Fethi Maltepe 5,82

ÜÇ ADIM

1 — Hilmi Kuleli 13,13
2 — Kâzım Kuleli 12,81
3 — Ali Maltepe 12,68

BAYRAK YARIŞI

1 — Deniz lisesi takımı
2 — Gedikli
3 — Kuleli

Bütün müsabakalar neticesinde Kuleli takımı 105 puvanla askerî liseler birinciliğini kazanmış, Deniz lisesi 96 puvanla ikinci, Maltepe 63 puvanla üçüncü, Deniz gediklisi 27 puvanla dördüncü olmuştur.

Şampyion Kuleliyi tebrik ederiz.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 780

Hacca gidenleri soyanlar, yolda eşkıya baskınları

Eski zamanlarda bu hudud dahilinde yakalanan gayrimüslimler öldürülmezlerse arapların matraklarile iyice dövülür, sonra, girdiğine pişman, hududun dışına atılırdı.

Medinede uzun seneler muhafız ve şeyhülharem olan Çerkes Osman Ferid paşanın bu meselede itinası ziyade idi.

Bununla beraber hassaten İngiliz casusları çok defa Hicaz dahiline girmeğe muvaffak olmuşlardır. Müslüman dünyasının her tarafından hicaza giden hacıların emirden, validen tutunuz da devecilere kadar arapların ellerinden çekmedikleri kalmazdı.

Her memleket hacılarının ayrı delilleri, mütavvifleri vardı. Mütavviflik tevcihatı emirlerin elinde bir imtiyaz ve inhisar idi. Mütavviflik memlekete göre miktarı değişen aidat mukabilinde emaretçe taliplerine satılırdı. Otuz, kırk, yüz liraya satılanlar olduğu gibi aidatı bunların bir kaç misline hatta üç bin altına kadar çıkanlar olurdu. Bu mütavvifler eskiden kalma ve yazılmamış hususî kanunlarına göre şeyh denilen reislerine, bu şeyhler de (şeyhülmeşayihe) tabi idiler.

Araplar için hacıların sağmal hayvanlardan farkı yoktu. Bir hacı (Cidde) ye ayak basar, basmaz yakasını mensup olduğu memleketin deliline teslim ederdi.

Hacının Ciddeden devesine bineceği zamana kadar geçecek dört, beş gün içinde bu delilin hizmet hakkı, oturacak yer kirası, yiyecek ve sair hatıra gelen, gelmiyen bir çok cihetler için fahiş, fahiş sarfiyata ses çıkarmaması lâzımdı.

Ciddeden Mekkeye kadar deve kirası bir altından iki altına kadardı. Bunu da verip yola çıkınca araplar tarafından eşyası yağma edilmekten, kendisi öldürülmekten kurtulabilirse Mekkeye varırdı. İkinci tehacüme burada uğrardı. Delil hacının kılavuzu idi. Hacı da delilin maişetinin medarı! Bunun için hacı ile delili ve mütavvifi arasındaki münasebet pek sıkı idi. Hacıların evlerde iskânı deliller için bir ticaret işi idi. Bu işte delil kendi menfaatinden başka bir şey düşünmezdi.

Yalnız zengin hacılar idi ki hususî bir ev veya dairede oturabilirlerdi. Ama bu pahalıya mal olurdu. Her delil kendi hacıları için ev isticar ederdi. Bu evde ne kadar çok hacı iskân ettirebilirse tabiî kârı da o kadar fazla olurdu.

Her hacı hacdan evvel ve sonra Mekkede bir ay kadar kalırdı. Bu müddet içinde delilinin göstereceği odada oturmağa mecburdu.

Mekke sıhhiye müdüriyetinin tesisine kadar bu mesele tamamile delilin keyfine tâbi bir işti. Sonra bu odalarda her hacı için on metre mikâbı hava hesab edilmişti; her odanın kapısına alabileceği hacı miktarı işaret olunmuştu. Fakat meşrutiyete kadar bu usulün tatbiki sözde kalmıştı. Havadan, güneşten mahrum olan ve ancak dört, beş kişi alabilen bu odalarda hacılar kendileri gibi yirmi, otuz, hatta bazan kırk, elli zavallı ile beraber yatıp kalkmak mecburiyetinde tutulurlardı! Hele güneşin hiç girmediği havası bozuk bodrumlarda oturtulan hacıların ölümden kurtulmaları bir mucize olurdu. Bunların hepsinden bir çok vesilelerle bir çok masraf ve ücretler cer edilirdi. (Vekâle) lerde hacılardan alınan paralardan emire ve valiye pay ayrılırdı.

Kâbe miftahdarı bir sene kullanıldıktan sonra Kâbe örtüsünü parça, parça keser, her paraçasını istiyenlere üçer, dörder altına satardı. Hacılar Kâbeye girmek için miftahdara en az bir mecidiye vergi verirler, Arafata çıkıldığı vakit kurban, nakliye, çadır, yiyecek, bahşiş için gene hayli fahiş tekliflere maruz kalırlardı.

Hacı eşkiya tasallutundan veya müstevli hastalıklardan aman bulup ta haccını ikmal edebilirse ya Cidde tarikile avdet eder, yahut Medineye giderek (hâccülharemeyn) olur. Mekkeden Medineye kadar deve kirası sekiz, on altındı. Her merhalede deveciye verilecek bahşişler de bir o kadar tutardı. Hacı için asıl hayat tehlikesi bu Mekke - Medine yolunda idi. Mekke ile Medine arasında deveci arapların kavim ve kabileleri yollarda hacı kafilelerine mutarassıd bulunurdu. Hacı dağlar arasında dar bir geçide gelince çok defa tepelerden kurşunlar vızıldamağa başlardı. Deveci arap eşkiya ile hiç münasebeti olmadığını gösteren bir safiyet tavrı takınır, hacıya şu kadar altın bahşiş verilirse eşkiyanın teskini kabil olacağını anlatırdı. Paralar alınır ve eşkiyaya götürülür, sonra selâmetle geçilirdi!

Böyle taarruzlar Medineye kadar defalarla tekerrür eder, hacı hayat ve mematının bağlı bulunduğu bu vergileri ödeye, ödeye yola devam ederdi. Bazan hacının oldukça zengin ve halim, silâh işlerinden çekinir bir adam olduğunu anlar da aklına eserse deveci geceleyin yolda yürürken ve hacı uyurken devenin ipini katardan çözer, hayvanı bir tarafa çekerdi. Deveyi oturttuktan sonra hacıyı uyandırırdı. Bir arap neye uğradığını bilemiyen zavallı hacının kollarını tutar, diğer biri göğsüne bir hançer dayar, parası, pulu, nesi varsa, elbisesi bile soyulurdu. Hacı vadi içinde sesi bile artık kaybolan kafileye yetiştirilmesi için yalvarır, yakarır, fakat çok defa hançer darbesile işi bitirilirdi.

Her sene böyle soyulanlar ve öldürülenler binleri bulurdu. Medinede ve Yenbu'da biçare hacı gene Mekkedeki muamelelere ve tehlikelere maruz kalırdı.

Bay Falih Rıfkı (Zeytin dağı) eserinde Medineyi ziyaret intibalarından bahsederken bu şehrin halini şöyle tasvir ediyor: (Hacıların arap cenbiyeleri ile barsakları deşilerek etleri çöl güneşinde kavrulur!

Medinede Peygamberin babasının mezarı sakaların kulübesi olmuştur. Sandukasının üstüne kırbalar asılır! Medine dini mallaştırmış ve maddeleştirmiş bir Asya pazarıdır. Medine çarşısında ve sokağında Asya, Afrika, Anadolu dilenir.

Medine Peygamberin ölüsü ile tüccarlık eden bayağı ve ahlâksız simsar yuvalarından biridir.

Medine arabının eli cebinize girmiş kadar durmadan paranızla oynar. Ne için alır? Ne kadar alır? Ne zaman alır? Siz haberiniz olmadan harac verip gidersiniz!)

Bazı seneler de bulaşıcı hastalıklardan hacı telefatı pek çok olurdu. Hastaları usulen tecrid kabil olamazdı. Hastalanıp parası da azalan hacılar mütavvifler, ev sahipleri tarafından sokağa atılırdı.

Ölüm vukuunda techiz ve tekfin zahmetlerinden ve bulaşıcı hastalıktan ölmüş ise sıhhî muamelelerden kurtulmak için meyyitlerin gene sokaklara bırakılması, bu suretle hacının mirasına mütavviflerin yahut devecinin konması hemen her gün görülen fecialardandı.

Mekke arapları hacıları lüzum oldukça böyle tecrid ederlerdi!

Hasılı hacca taallûk eden bir iş ve vazife sahibi olan her arap hacı soymak ilminde şeytana külâhı ters giydirecek kadar meharet gösterirdi!

(Arkası var)

Her akşam bir hikâye

Kâr yolu

Ahmed Remzi otomatik makinelere derin bir hayal sukutu ile bakıyordu. Deliğinden para atılınca, niyet kâğıtları çıkacak otomatik makineler getirtmiş, bunları hasılatları hayır cemiyetlerinden birine iane edilmek üzere muhtelif yerlere koymuştu. Kendisi bu hasılattan yüzde muayyen bir miktar para alacaktı. Hayali geniş insanlardan olduğu için, bu yüzden az zaman içinde büyük bir servet sahibi olacağı ümidine düşmüştü. İnsanların mukadderatı ve istikbal meselelerine pek meraklı olduklarını biliyordu. Onun için, muktedir muharrirlere türlü tülü manzum ve mensur cümleler yazdırıp ta otomatik makine ile herkese arzederse bunun çok rağbet göreceğini zannetmişti.

Halbuki yaz mevsiminin en kalabalık zamanında Büyükadada iskele başına, Nizama, Yörükali plâjına koydurduğu otomatiklerde bile beş on paradan başka bir şey zuhur etmiyordu.

İşin sonu fenaya varacağını anlayınca:

— Bu işin bir çaresine bakmalı! diye derin derin düşünmeğe başladı.

***

Mavi çizgili beyaz mayolu genç kızın gerçekten pek güzel ve cazibeli olduğu şüphesizdi. Rahmi genç kızın etrafında dolaşmış, kendisine baygın baygın bakmış, fakat bir türlü yanına sokulmak ve konuşmak fırsatını bulamamıştı. Şimdi onunla bir muarefe peyda etmek vesilesi çıkıyordu. Çünkü genç kızın yanından geçerken iyi bir tesadüf oldu. Genç kız elinden bir şey yere düşürdü.

Rahmi hemen onu alarak genç kıza verdi.

— Mersi.

— Estağfürullah...

Rahmi mahcub bir gençti. Artık çekilip gitmekten başka yapılacak bir şey kalmamıştı. Fakat bu sırada bir mucize vukua geldi. Genç kız ona gülümsedi:

— Ne güzel hava! dedi.

— O! Hakikaten enfes... Ne tatlı güneş... Deniz...

Rahmi lâkırdı burada bitecek diye korkuyordu. Onu kesmemek için:

— Ada hakikaten misli bulunmaz bir yerdir, dedi.

— Hem de bu sene çok eğlenceli. Bu akşam kulübde balo var, biliyor musunuz? Ben gideceğim.

Rahmi heyecanından sarardı:

— Gidecek misiniz? Ben de gelebilir miyim?

— Benimle dans etmek için mi? Belki... Çünkü Naci beye söz vermiştim... A, ne tuhaf tesadüf. İşte o da geliyor.

Sahile doğru gelen iki gence dönerek onlardan birine:

— Biz de sizden bahsediyorduk, dedi.

Rahmi lâkayd bir tavırla Naci beye baktı. Naci de Rahmiye lâkaydane baktı.

— Bu akşam için size âdeta katî bir söz verdiğimi beye anlatıyordum...

Naci biraz canı sıkılmış bir tarzda:

— «Âdeta katî» mi? dedi. Sözünüz katî değil miydi?

Genç kız öteki delikanlının yüzüne bakarak:

— «Âdeta» diyorum. Çünkü size de söz vermiş gibiydim, değil mi Süleyman bey? dedi.

Naci istihfafkâr bir tarzda Süleyman beye baktı. Rahmi istihfafkâr bir tarzda Süleyman beye baktı. Süleyman bey de hem Naciye hem Rahmiye istihfafkâr bir tarzda baktı. Süleyman:

— İptida bana söz verdiniz, dedi.

Naci:

— Fakat bana verdiğiniz söz daha katî idi, dedi.

Rahmi:

— Maamafih, en son, benimle baloya gitmeğe karar vermiştiniz, dedi.

Sonra, üçü birden, ayni zamanda:

— Baloya benimle beraber geleceksiniz! diye haykırdılar.

Genç kız düşünceli bir tavırla gençlerin yüzüne baktı:

— Maatteessüf üçünüzle beraber gitmeme imkân yok. Fakat meseleyi halletmenin bir yolunu bulabiliriz zannederim. Şu otomatiği görüyor musunuz? Deliğinden beş kuruş atınca, bir çikolata ile bir de niyet çıkıyor. Hepiniz sıra ile makineye para atınız. İçindeki niyetler elbette bitecektir. En son kime çıkarsa bu akşam benimle baloya gelmek hakkı da onun olsun.

Üç delikanlı genç kızı baloya götürmek saadetini elde etmek için talihlerini denemekten başka bir çare olmadığını takdir ettiler, hemen makinenin başına koştular. Niyetleri bitirmek için, sıra ile para atmağa başladılar. Nihayet, bir hayli uğraşarak son niyet kâğıdını çıkardılar. Talih Rahmiye gülmüştü.

***

Ertesi sabah Ahmed Remzi makinenin kapağını açtığı zaman, içerisini para dolu buldu. Güler bir yüzle:

— Âlâ! diye mırıldandı.

Sonra, yanında duran mavi çizgili beyaz mayolu bir genç kıza mütebessim yüzünü çevirdi. Elile çenesini okşadı:

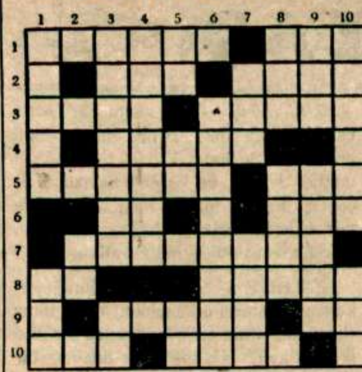
— Aferin, dedi. Doğrusu şu işi iyi becerdin...

Genç kız kahkahayı attı:

— Bilsen, amca, gelecek haftaki balo için şimdiden beş genç peyledim! dedi.

Hikâyeci

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Elek (6) Pis bir haşere (3)
2 — Arka (3) Toptan satıcı (4)
3 — Kir izi (4) İdman (5)
4 — Kuru değil (5)
5 — Ev pabucu (6) Cet (3)
6 — Dahi (2) Dur (3)
7 — Ateşin saçtığı (8)
8 — Nota (2) Sahip (5)
9 — İzaz (5) Edat (2)
10 — Şimal geyiği (3) Hasat vakti biçilen (4)

Yukardan aşağı:

1 — Anahtarla açılan (5) Eflâtun koyusu (3)
2 — Edat (2)
3 — Söz (7) Ayı yuvası (2)
4 — Almanyada büyük şekir (7)
5 — Musikî âleti (2) Sıfat edatı (2) Nota (2)
6 — İlişmek (8)
7 — Görmek için yapılan «emri hazır» (3) Mabet (4)
8 — Arı tatlısı (3) Fikir (4)
9 — Güzel (3) Derinleştirmek (5)
10 — Suret, resim (6) Gayz (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Temel - En 2 - Ek arz 3 - Sağır - An 4 - Mal - Engin 5 - Ulu - Naat 6 - Zekâ - Aba 7 - Kış - Av 8 - Bir - Anka 9 - An - Kandil 10 - Sebil - İman.

Yukardan aşağı: 1 - Temmuz - Tas 2 - Alem - Ne 3 - Muluk 4 - İki 5 - Leğen - Kral 6 - Kınalı 7 - Karga - Şadi 8 - İta - Nim 9 - Ezan - Bakla 10 - Tava.

Radyo

15 Teşrinisani 936 Pazar

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Suat Derviş tarafından. 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Münir Nureddin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 21 Orkestra. 1 - Glinka: (Ruslan undlutmils) uvertür. 2 - Lanner: (Die Werber) vals. 3 - Tchaikowski: (Ojen oneğin) operasından Lenski Aryas. 4 - Offenbach: (Güzel elen) operetinden parçalar. 5 - Meyer Hetmund (Tatlı rüya). 6 - Glinka: (Triyo, Şen romans). 22 Plâkla sololar. 22,30 Havadis. 23 Son.

16 Teşrinisani 936 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galip tarafından, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Orkestra: 1 - Leutner: (Fest) uvertür. 2 - Straus: (Sulh çanları) vals. 3 - Rahmaninoff: (Prelüt). 4 - Mascagni: (İris) operasından parçalar. 5 - Ascher: (Kohit Tanzt Walzer) operetinden parçalar. 22: Plâkla sololar, 22,30: Havadis, 23: Son.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Halâskârgazi caddesinde Halk, Taksim: Nizameddin, Tarlabaşında Nihad, Beyoğlu: Kanzuk, Dairede: Güneş, Galata: Topçular caddesinde Sporidis, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Agop Minasyan, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Ahmet Suad, Bakırköy: İstepan, Sarıyer: Asaf, Tarabya: Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Rifat Mümtaz, Modada Alâeddin, Üsküdar: Merkez, Fener: Emilyadi, Beyazıt: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hülûsi, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Divanyolunda Esat, Şehremini: Topkapıda Nazım.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şaban 29 — Ruzu Kasım 8

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,15	1,56	7,08	9,44	12,00	1,34
Va.	5,05	6,47	11,59	14,35	16,51	18,26

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: **İSKENDER F. SERTELLİ** No 16

KIZIL ALEVLER İÇİNDE RAKSEDEN KADIN!..

Sabaha karşıydı..

Malka valisi Yusufun sarayının önündeki meydanda büyük bir kalabalık vardı. Ortada yanan ateş kümeleri etrafında halkalanmış gençler kızıl alevlerin üstünden kol kola tutuşarak atlıyorlardı.

Bu sırada iki arkadaşile şehir içindeki şenliği yakından seyretmeğe inen Rüstem, bu kalabalığın arasında duruyordu.

Alevlerin üstünden atlıyan genç kızların bir çoğunun etekleri tutuşuyor.. çığlıklar, boğuk, acı seslerden sonra, gülüşmeler, şen kahkahalar yükseliyordu. O gece sabaha kadar hiç kimsenin burnu kanamamıştı. Herkes, top seslerini neşeli gülüşmelerle karşılıyordu.

Bu sırada meydandaki ateş yığınının üzerinden sağa sola atlıyarak hazin türküler söyliyen bir kadın, alevleri yarıyor.. fakat saçlarının bir teli bile yanmadan bir taraftan öbür tarafa büyük bir meharetle geçiyordu. Meydanda toplanan delikanlılar:

— İşte bu kadın iyi bir koca ile az zamanda evlenebilecektir.

Diyerek şimdiden kendisini parlak bir saadet ve istikbale namzed görüyorlardı. Genç kadın o güne kadar Malka sokaklarında nasıl olmuş ta göze çarpmamıştı! Onu yerlilerden hiç kimse tanımıyordu.

— Belki uzun zamandanberi evinden dışarıya çıkmamıştır...

Hükmünü vererek onun atlayışını seyrediyor ve türkülerini dinliyorlardı.

Yanık Rüstem Malkayı ve Malkalıları çok sevmişti. Hepsi de kanı sıcak, cana yakın insanlardı. Hele kadınları..

Rüstemin arkadaşı da kendisi gibi Türk gemicilerindendi. Bu kıvrak kadını Rüsteme göstererek:

— İşte bir içim su, dedi, hele şu haspaya bir bak! Işık etrafında dönen pervaneler gibi, alevlerin içine nasıl dalıp çıkıyor.

Rüstem ateşin yanına biraz daha sokulmuştu.. bir aralık gözlerini uğuşturarak kızıl alevler içinde parıldıyan genç kadının yüzüne dikkatle baktı.

— Molina.. ta kendisi..

Ve birden ateş yığınının ortasına atılarak bağırdı:

— Sinyorita...

Rüstemin arkadaşı şaşalamıştı.

— Sen bu kadını nereden tanıyorsun?

Demek ister gibi hayretle yüzüne baktı. Rüstem, Mayorka adasındaki meyhanede tanıştığı ve sevdiği İspanyol rakkasesine Malkada raslıyacağını ummazdı

Molina sevinçle alevlerin arasından sıyrıldı.. Rüstemin yanına koştu:

— Seni aramağa geldim buraya...

Demek istiyordu. Ve birden delikanlının boynuna sarılarak:

— Neredesin?

Diye sordu.

Rüstem sevgilisini bulmuştu.

Fakat, Molina ile konuşup anlaşmak imkânsızdı. Bereket versin ki Rüstemin arkadaşı biraz İspanyolca biliyordu. Zaten Cezayirde uzun zaman dolaşan korsan gemilerindeki denizciler arasında ispanyolca bilmiyen yok gibiydi. Rüstem nasılsa bu dili öğrenmekte gecikmişti.

Rüstem arkadaşına:

— Ben bu kadını Mayorkada tanımıştım. Arkamdan buraya kadar gelmiş. Onu çok seviyorum ama, onun da beni sevebileceğini aklımdan bile geçirmemiştim. dedi.

Rüstem Molinanın kolundan yakalıyarak bir kenara çekmişti. Arkadaşı onlara tercümanlık yapıyordu.

Rüstem, İspanyol rakkasesine sordu:

— Buraya nasıl geldin?

— Sen nasıl geldinse..

— Çok oldu mu?

— Hayır. Ancak iki gün.

— Mayorkada ne var, ne yok?.. Anlat bakalım..

— Donanmanız limanda duruyor. Ardakaşlarınızın hepsi sağ ve neşeli.

— Hepsi neşeli ha!.. Meyhaneler gene bizim denizcilerle dolup boşalıyor, değil mi?

— Şüphesiz. Her akşam içip eğleniyorlar. Yalnız neşesiz olan bendim.. orada duramadım. Senin buraya geldiğini öğrenince Gastona yalvardım.. para, mücevher verdim. Beni buraya getirdi.

Rüstem başını salladı:

— Şu Gaston denilen adam yaman bir deniz kurdu vesselâm. Eşi bulunmaz doğrusu onun. Kemal reis böyle bir adamı elde etmekle Malkayı içinden fethetmiş sayılabilir.

Molina geniş bir nefes aldı:

— Buraya giren Türk denizcileri nerede oturuyorlar?

— Kale içinde..

— Ahmed Selimin yanında mı?

— Evet..

— Selimin kardeşi İbrahim de orada mı?

— Neden sordun onu?..

— Kendisini çok iyi tanırım da. Merd bir zabittir.

Biraz yürüdüler..

Ateş meydanını geçtiler.

Rüstemin içine garib bir şüphe girmişti:

— Acaba bu kadın benim için mi geldi buraya? Yoksa İbrahim için mi?.

Rüstem çok kıskanç bir gençti. Gerçi Molinaya o dakikaya kadar sevgisinden bahsetmiş değildi. Fakat, onu çılgınca seviyordu. Malkaya gelmeden önce, sabahlara kadar uykusunda mütemadiyen onu sayıkladığını hatırlıyarak, Molinanın iri süzgün gözlerine baktı:

— Burada nerede yatıyorsun?

— Bir İspanyol tacirinin evinde.

— Şehirde mi?..

— Evet. Şehir içinde.

— O halde biribirimizi sık sık göremiyeceğiz.

— Niçin?..

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — Iş arıyanlar

BİR FRANSIZ MADAM — 4 yaşında bir çocuğa fransızca öğretmek üzere bir evde mürebbiye olmak istiyor. Arzu edenlerin Beyoğlu, Yeşil sokak No. 11 Madam Martinoya müracaat. —

25 YAŞINDAYIM — Tahsilim lise. Daktilo yazarım, Resmî muamelelere karşı bilgim vardır. Acele iş arıyorum. Akşam gazetesine (M. U.) rümuzuna mektupla müracaat. —

İŞ ARIYORUM — İyi bir aileye mensup bir aile kadınıyım, tahsilim vardır, yaşım 29 dur, kimsem yoktur. Ev işlerinde malûmatım olduğundan bu itibarla beni temin edecek bir şekilde çalışmak istiyorum. Taşraya da gidebilirim. Hakikî taliplerin Akşam gazetesinde (Dilek) rümuzuna müracaat eylemleri. —

MARUF BİR ECNEBİ AİLEYE MENSUP — Fevkalâde güzel referans veren bir bayan, İstanbulda veya taşrada bir veya iki kimsesiz Bayların bütün ev ihtiyaçlarını mükemmel surette deruhte eder aile içinde olmak şartile, gazeteye K. İ. P. rümuzile müracaat. — 2

MUHASİB — Daktilo, Fransızca, Almanca bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda «Kâtib» rümuzile mektupla müracaat. — 8

İNGİLTEREDE BULUNMUŞ — İngilizce (yüksek derece), farnsızca ve türkçe bilen matmazel ciddî bir ailenin çocuğunu tahsiline bakabilir. Yakın Anadolu şehirlerine gider. Akşam'a (815) e yazılması. — 2

BİR AİLE NEZDİNDE — Gayet uygun ücretle bir mürebbiye Türkçe ve Fransızca lisanları öğretmek istiyor. Taşrayada gider. Arzu edenler Akşamda P. P' rümuzuna tafsilâtlı adreslerile mektupla müracaat. — 2

İŞ ARIYOR — Yüksek ticaret mektebinden mezun, Almanca, Fransızca ve İtalyancaya vakıf bir Alman ticarî muhaberatta çalışmak üzere iş arıyor. Saat gün veya aylıkla çalışabilir. İhracat ve ithalât işlerinde melekesi vardır. Emniyetli faaldir. Avrupa ile iyi münasebetleri vardır. Akşam gazetesine (Serieu) rümuzuna mektupla müracaat. — 3

İŞ ARIYORUM — 18 yaşındayım okur yazarım bekârım, icap ederse çalıştığım yerde yatar kalkarım. Az bir maaşla her ne iş olursa olsun iş arıyorum. Adresim, Bakırköy bağlar başı rüzgârlı bahçe sokak No. 6 Mehmed Nadi. —

İŞ ARIYOR — Ticarî, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almancaya ve bu lisanlarda mütekabil tercümelere aşina bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. — 6

2 — Işçi arıyanlar

BİR BAYAN ARANIYOR — Diş muayenehanesinde çalıştırılmak üzere genç bir bayana ihtiyaç vardır. Müracaat: İstanbul Bahçekapı şekerci Hacı Bekir bitişiğinde Yıldız Han No. 8-10. —

YAZIHANEDE ÇALIŞMAK ÜZERE— Türkçe yazı ve az daktilo bilen bir Türk bayana ihtiyaç var. Akşamda H.K. rümuzuna yazı ile müracaat. — 1

TRİKOTAJ İŞÇİSİ İSTENİYOR — İyi yevmiye ile işçi aranıyor. Rıza paşa yokuşu fincancılar çıkmazı çuhaciyan han 5 ci kata müracaat. —

DAKTİLO — Bayan ve takip memurları bir daktilo Bayan iki takip memuru erkek isteniyor. Fatih tramvay durağı 45 numarada emlâk idaresine müracaat. — 1

3 — Satılık eşya

SATILIK OTOMOBİL — 931 dölüks modeli gayet temiz spor bir Ford otomobili satılıktır. Taksim çeşme sokağı yeni garaja müracaat. Tel. 40802 — 3

FORD - CHEVROLET—31 model spor veya ekonomik kapalı bir otomobile ihtiyaç vardı. Akşamda C. K. rümuzuna mektupla müracaat. —

SON SİSTEM YENİ BİR PİYANO PİYANOLA — 130 notasile satılıktırr. Betovenk Şubert Vağner vesair parçalar, Taksim tarla başı yağhane sokak No. 35 — 1

135 LİRAYA — Alman markalı çok güzel bir piyano iskemlesi ile beraber acele satılıktır. Müracaat Beyoğlu Aynalı Çeşme Emin cami sokak Emin cami apartımanında No. 63/3. —

4 — Kiralık-Satılık

HEM YAZLIK, HEM KIŞLIK APARTIMAN — Beşiktaş Hayrettin iskelesi 13 No.lı apartımanın beş ve üç odalı, elektrik, terkos, banyo, havagazı ve fevkalâde manzaralı güzel daireleri kiralıktır. Her zaman gezebilirler. Pazarlık için Beyoğlunda İstiklâl caddesi Ağa camii karşısında 133 No. doktor Hayri Ömere müracaat. Tel. 43586. — 1

SATILIK EV ARANIYOR — Beyazıt, Şehzadebaşı, Lâleli ve civarında tramvaya yakın, her konforu havi dört odalı kâgir 2500 - 3000 lira arasında bir ev aranıyor. Akşamda (C.G.) rümuzuna mektupla müracaat. —

SATILIK EV — Göztepede demirci Faik sokağında bir kat üzerine yapılmış üç odalı ve bahçeli eski 12 yeni 17 numaralı ev satılıktır. Nuruosmaniyede Türk okutma kurumuna müracaat. — 2

İKİ BİN LİRAYA — Vaniköy caddesinde zemin katı üzerine bir katta dört oda mutbak banyo, elektrik ve havagazı tesisatını havi modern kâgir hane satılıktır. Yanındaki otuz numeroya müracaat edilmesi. — 2

ACELE SATILIK KÖŞK — Nuh kuyusunda 15 dönüm erazi ile maa ahır Veysel beyin köşkü çok ucuz fiatla acele satılıktır. Müracaat için Kadıköy Moda fırıldak sokak No. 1 Belkıs. — 2

KİRALIK APARTIMAN ARANIYOR— Belediyeye yakın, marmaraya nazır dört odalı apartıman aranıyor. Akşam gazetesinde R. G. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

KADIKÖY — İskele yakını ucuz ve işlek bir Diş muayenehanesi devren satılıktır. Kadıköy, iskele cad 32 numaraya müracaat. — 4

ACELE SATILIK EV — Üsküdarda Bağlarbaşında Vank bağı nam mevkiinde Payanda sokağın da E. 31, Y. 22 No.lı ev. Ahşap olup altı odalı teşkilâtı muntazam, her şeye elverişli, dört yol ağzında ve önünden tramvay geçen havadar, ferah ve takriben dört buçuk dönüm bahçesi muhtelif meyva ağaçları ve kuyusu bulunan ev KELEPİR OLARAK 2000 LİRAYA satılıktır. Görmek ve gezmek için içindeki kiracıya, görüşmek için Galata Bankalar karşısında Nazlı Handa No. 1/5 te Hüsnü Yavuztekine, müracaat. — 2

KİRALIK APARTIMAN — Cihangirde denize nazır, kalorifer ve sıcak su tesisatlı altı odalı apartıman daireri kiralıktır. Görmek isteyenlerin pazardan maada 40558 telefon etmeleri.— 2

PANSİYON ARANIYOR — Üniversite talebesiyim. Fransızcamı kuvvetlendirmek için bir Fransız ailesi yanına pansiyoner girmek istiyorum. Adresim: Tıp fakültesi 1600 No.lı Sami. — 2

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 numaralı umum tesisatı mükemmel senevî yedi yüz yirmi lira irad getirmekte, müceddet ve beton, 150 arşın da bahçesi bulunan apartıman altı bin beş yüz liraya acele satılıktır. İçindekilere müracaat. — 7

KURTULUŞ — Tepe üstü Baruthane caddesi 129 No.lı bütün kâgir yeni apartıman üç katta 7 oda 1 dükkân 3 mutfak 3 helâ ve kurnalı hamam, bir çamaşırhane, odun ve kömürlük ve büyük bahçeli acele satılıktır. Taliplerin dükkânda sahibine müracaatları. — 8

GÖZTEPE — Tramvay durağında kahveci Tahirin arkasındaki arazi birer dönümlük ifraz edilmiş, ayrıca asfalta iki dakikalık Dutlukta iki dönüm bir parça da maktuan beş yüz liraya satılıktır. Görecekler kahveci Tahire, pazarlığı Beyoğlu Ağa camii karşısında 133 No. doktor Hayri Ömere müracaat. Telefon: 43586. — 1

ACELE SATILIK KÂGİR HANE VE DÜKKÂN — Lâlelide Harikzedegân apartımanları karşısında tramvay mecburî durak mahalli önünde Fırıncı Bay Ali Fuat apartımanı ittisalinde 3 numaralı dört oda ve hamamı havi gayet kullanışlı kâgir bir hane, altındaki dükkânı ile birlikte acele satılıktır. Taliplerin Ziraat Bankası veznedarı bay Danişe müracaatları. — 2

ACELE SATILIK EV — Gedikpaşa caddesinde 145 No.lı hane: Denize ve Adalara nazır yedi büyük oda, salon, elektrik, terkos, sarnıç, tulumba, bahçeyi havi ev. Pazarları sabahtan akşama kadar, sair günler sekizden ona kadar müracaat. —

KADIKÖYÜNDE SATILIK HANELER — 1: Moda caddesi 9 No. iki dükkânile beraber kâgir hane satılıktır. İçindekilere müracaat. 2: Şifada 20 numarada müfrez iki kâgir hane, bahçe, havagazı, su, elektrik. İki taksitle de verilir. İçindekilere müracaat. — 3

SATILIK ARAZİ — Topçularda Ulu yol nam mevkiinde her türlü ziraate elverişli ve Silisli kumu havi yüz yirmi dönüm miktarındaki arazi satılıktır. Talip olanlar Galatada Nordstren hanın da 11 numuraya müracaat etmeleri. Telefon: 44168 —

ACEL ESATILIK HANE — Rumelihisarı Ali pertek mahallesi çeşme sokak 5 No. lı sekiz odayı, mükemmel bir sarnıç ile kuyuyu havi ikiye kabili taksim bir baphane satılıktır. Ziaaat Bankası veznedarı Bay danişe müracaat. — 2

SATILIK ARSA — Cihangirde önü hail kabul etmez umumî nezaretli çift apartıman veya ev inşasına müsaittir. İsteklilerin Akşamda M G rümuzuna mektupla veya şifahen ilân memurluğuna müracaat. —

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos. telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi boğazın en güzel villâsı satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38 - 98 numaraya telefonla müracaatları. — 5

KİRALIK LÜKS APARTIMAN — Taksimde Abdülhak Hamit caddesinde 34 No. lı apartıman bir dairesi kiralıktır. Beş büyük iki küçük oda, kalorifer, sıcak su, asansör, bol güneş, uygun fiat. Telefon: 4,4353. —

KELEPİR ve ACELE SATILIK — Kadıköyünde Cevizlikte Afitap sokak No 3, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve bahçeli 7 oda her tarafı güneş görür kâgir ev acele satılıktır. Paraca kolaylık gösterilir. Görmek için bekci Akife, görüşmek üzere Galata Ada han 17 ye, Telefon: 43837 — 2

KİRALIK HANE — Fatih tramvay caddesi, köşebaşı piyango bayii üzerindeki 28 numaralı beş oda, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve muşambalı hane. — 1

BEYOĞLU BALIK PAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için, sabahları sekiz buçuğa kadar Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkıye han 16 numarada Bay Leona. — 2

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

(Kiralık Emlâk)

Kasımpaşa Mektep sokak 8 No. dükkân.
Kasımpaşa Mektep sokak 17 No. dükkân.
Beyoğlu Pangaltı Cumhuriyet caddesi 65 No. dükkân.
Beyoğlı Pangaltı Elmadağı 43 No.lı ev.
Galata Arapcamii Perşembepazarı 22/14 mağaza 1/2 hissesi
Kasımpaşa Çatmamesçit 1 No.lı ev 8/40 hisse.
Tophane Çavuşbaşı Topçular 398/390 No. dükkân.
Galata Şehit Mehmet paşa Üstüpçüler 13 No. baraka.
Hasköy Kiremitçi Ahmet Çelebi cami altında 2/50 No.lı kayıkhane.
Kabataş Ömer Avni Vakıf dükkânlar üstünde Sed mahalli.
Galata Yenicami Ahmet Ali paşa han alt kat 42 No. oda.
» » » » üst kat 47 No. oda.
» » » » üst kat 49 No. oda.
» » » » üst kat 50 No. oda.
» » » » üst kat 53 No. oda.
» » » » üst kat 56 No. oda.
» » » » üst kat 57 No. oda.
» » » » üst kat 58 No. oda.
Beyoğlu Kamerhatun Kızılcık sokak 19 No. apartımanın 6 ncı dairesi.

Yukrıda yazılı vakıf mallar 31/Mayıs/937 sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. İsteklilerin 23 İkinci Teşrin 936 Pazartesi günü saat 14,30 da Beyoğlu Vakıflar direktörlüğü Akarat kalemine gelmeleri (2853)

Istanbul Sıhhî Müesseseler Artırma ve Eksiltme Komisyonundan :

Akliye ve Asabiye Hastanesine lâzım olan 500 adet Yün battaniye açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulan komisyonda 2/12/936 Çarşamba saat 15 buçukta yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli: Beher battaniye için 837 buçuk kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 314 lira 7 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi her gün komisyondan görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye ait ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2977)

SATILIK KÖŞK — Paşabahçesinde Şekerpare sokağında beş numaralı fevkalâde nezaretli dışı kâmilen, dahili kısmen yağlı boyalı 7 odası iki büyük sofası bir büyük taşlığı ve büyük bir mutfağı, hamamı, 3 helâsı, kileri, büyük çok muntazam bir bahçesi, kuyusu, ahırı, odunluk ve kömürlükleri, bahçesinin önünde demir parmaklıklı çini döşeli denize nezaretli büyük bir taraçası, elektriği ve telefonu bulunan köşk satılıktır. Taliplerin görmek ve görüşmek üzere Akşam matbaasında Klişe atelyesinde bay Fuada müracaatları. Telefon 20113. — 3

5 — Müteferrik

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 9

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam)a mektupla müracaat. — 20

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSICZA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir.(Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz.—19

BEŞER BİN LİRALIK ÜÇ ORTAK ARANIYOR — Memleketin tanınmış bir sanayi firmasıyız. Ankara, İzmir ve İstanbul olmak üzere birer perakende şubesi tesis etmek arzusundayız. Parayı koyacak zat işin başında bulunacak ve ayrıca aylık ta alacaktır. İşimiz hakkında mufassal izahat için A K Akşam rümuzuna mektupla müracaat. — 4

FRANSIZCA DERSLERİ — Kolay bir metodla, çabuk ilerletirim. Talebelere herhangi derslerde yardım edebilirim. Fiatler gayet uygun. Akşamda İÜ rümuzuna mektupla müracaat. — 1

RİYAZİYE VE FEN DERSLERİNDEN — İmtihanlarda muvaffak olmak için şimdiden hazırlanmalı. Yüksek riyaziye tahsilini bitirmiş bir genç lise, orta, ecnebi mektep talebelerini riyaziye ve fen derslerine hazırlamaktadır. Akşamda R. T. rümuzuna yazile müracaat. — 1

Lisan mütehassısı Prof. Albert Anjel: Hususî FRANSIZCA DERSANESİ — Esas proğram: Mükâleme, tercüme, imlâ, tahrir usulü. Aylıklar: (A) kursu 3 - (B) kursu 4 ve (C) kursu 5 liradır. Dersler haftada üç defa veriliyor. Çabuk yetişmek isteyenler için her gün ders almak imkânı vardır. Adres: Köprübaşı Eminönü Hanı. — 2

ÜÇ ŞERİK ARANIYOR (Bayan ve yahut bay) — Fabrikamız Beyoğlunda, Karaköyde, Bahçekapıda 3 satış şubesi açacaktır. 2500 lira sermaye ile iştirak edilebilir. Arzu edenler tahriren Akşam gazetesi vasıtasile (Şube) rümuzuna mektupla müracaat. —

ALMANCA DERSLERİ — Almanyada tahsil görmüş bir Türk Bayan, en modern metodlarla Almancayı kısa bir zamanda öğretmektedir. Akşamda A. M. rumuzuna mektupla müracaat. —

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1 ci kat. — 11

FRANSIZCA DERSLER — Tecrübeli ve diplomalı bir Fransız matmazeli 25 kuruşa ders veriyor. Gazetemize A.M.K rümuzile tahriren müracaat edilmesi. — 3

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son üsullerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet mutedildri. Bu lisanlar üzerine terecüme ve muhabere yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesine A. B. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden A K - Dilek - H K - K İ P - S A - P P - Şube - R T namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Gazdan koruma evi için 163 kalem kimyevî ecza ve alâta ihale günü talibi çıkmadığından 23/11/936 pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen tutarı 2800 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 210 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2657)

★

Cebeci hastanesi için 83 kalem alâta ihale günü talibi çıkmadığından 23/11/936 pazartesi günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen tutarı 1112 lira 30 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 83 lira 42 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2658)

istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 60 bin adet limon 26/11/936 perşembe günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktr. Tahmin bedeli 1200 liradır. İlk teminatı 90 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri. (201) (2833)

★

İdareleri İstanbul levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 30 ton gaz yağı 26/11/936 perşembe günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 7425 lira ilk teminatı 556 lira 88 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (200) (2834)

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketinden:

İttihadı Millî Türk Sigorta Şirketi hissedarlar umumî heyeti, ticaret kanununun 386 ncı ve dahilî nizamnamenin 28 inci maddelerine tevfikan 17 kânunu evvel 1936 tarihine müsadif perşembe günü saat 11 de Şirketin Galatada Ünyon hanında kâin dairei mahsusasında ruznamede yazılı şirket sermayesinin tezyidi hakkında müzakerede bulunulmak üzere alelâde olarak toplanacaktır.

Ticaret kanununun 385 inci maddesine tevfikan her hissedar, velev bir hisseye malik olsa bile hisse mikdarı tahdid edilmeksizin tevdi ettiği hisse adedi nisbetinde reye sahip olmak üzere bu umumî heyete iştirak hakkını haizdir.

Hissedarların malik bulundukları senetleri ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfikan içtima gününden en geç bir hafta evvel şirketin idare merkezine tevdi etmeleri lâzımdır. Bankaların makpuz ilmühaberleri dahil hisse senetleri gibi kabul edilecektir.

Hisse senetlerini tevdi eden hissedarlara verilecek olan makpuzlar dühuliye kartı yerine kaim olacaktır.

İdare Meclisi

Zayi — Seyrüseferden aldığım arabamın 3228 numaralı plâkasını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur. Ortaköyde arabacı Said

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Memişzade biraderler şirketinin Galatada Kara Mustafa paşa caddesinde 131 No. lı Kutu hanında mukim Jozef Odriya aleyhine İstanbul asliye mahkemesi ikinci ticaret dairesinden istihsal ve berayı infaz dairemize tevdi edilerek 936/3383 D. No. sına kayıt olunan 11/11/936 T. li ve 36/173 No. lı ihtiyatî tedbir kararına nazaran beheri 2250 şer liralık 31/7/936, 31/10/936, 31/1/937, 30/4/937, 31/7/937, 31/10/937, 31/1/938 hitamı vadeli Memişzada biraderler şirketi tarafından Jozef Odriya emrine tanzim edilen 7 kıt'a senedin dava neticesine kadar tedavülden menine ve keyfiyetin bankalara tebliğine ve münasip vasıtalarla ilânına karar verilmiş olmakla keyfiyet üçüncü şahısların malûmu olmak üzere iki gün müddetle ilânen icrası tensip kılınmış olduğu ilân olunur. M. 903

Emniyet Sandığı ilânları
Satılık Köşk ve evler
İhale bedelinin % 50 si ikraza kalbolunabilir

Mevkii	Cinsi	Numarası Eski	Numarası Yeni	Muhammen kıymeti	Evsafı
Kadıköy Zühtüpaşa mahallesinde Bağdat caddesinde	Köşk	18	128	19000	Ahşaptır. 24 oda 3 sofası, banyosu vardır. Terkos suyu elektrik ve hava gazı tesisatı vardır. Ayrıca üstü odalı arabalığı ve ahırları ve cesim bahçesi vardır.
Bakırköyünde Sakızağacında Leon sokağında	Ev	5	9	1000	Kısmen kâgir ve kısmen ahşaptır. 6 oda ve iki sofası ve elektrik tesisatı ve bir miktar bahçesi vardır.
Üsküdar İcadiyede eski Karabet yeni Kurt Çelebi sokağında	Ev	6 Mü.	70,72	1000	Ahşaptır. 11 odası ve büyük bahçesi vardır.
Şehzadebaşında Kalenderhane mahallesinde Kemeraltı caddesinde	Ev	5	37	2000	Kâgirdir. 8 oda 3 sofalıdır. Terkos ve elektrik tesisatı ve bir miktar bahçesi vardır
Bakırköyünde Zeytinlikte Taşodalar sokağında	Ev	4, 6, 8	4, 6, 8	4700	Kâgirdir. 7 şer odası, elektrik tesisatları ve bir miktar bahçeleri vardır.
Mevlevihane kapısında Mimaracem mahallesinde Mevlevihane caddesinde	Ev	75	109	650	Ahşaptır. 5 odası ve sofası ve elektrik tesisatı vardır. Bahçelidir.
Üsküdarda Hace Hasene Hatun mahallesinde Cami sokağında	Ev	7 Mü.	13/1	600	Ahşaptır. 6 odası ve kuyusu vardır.
Kadıköyünde Tuğlacıbaşı mahallesinde Hamdibey sokağında	Köşk	12 Mü.	13,15	1100	Ahşaptır. 7 odası, mutbahı ve sair müştemilâtı ve sarnıcı vardır. Bahçesi geniştir.
Beylerbeyin Havuzbaşında	Köşk	8	25, 27	3400	Ahşap, Harem ve selâmlıklı büyük bir binadır. Bahçesi geniştir.

Sandık malı yukarıda adresleri yazılı emlâk 27 T. Sani 936 tarihine düşen Cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar Sandık binasında açık arttırma ile satılacaktır. İsteyenlerin biçilen değerin yüzde 10 u nisbetinde pey akçesi yatırmaları gerekttir. (2605)

Maliye Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: 2020/1000/510 milimetre eb'adında ve muhammen bedeli 15180 lira olan 253 adet saç dosya dolabı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme, 26/11/936 perşembe günü saat on beşte Vekâlet Levazım müdürlüğünde toplanan eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi levazım müdürlüğünde ve İstanbulda Dolmabahçe Maliye evrakı matbua ambarı memurluğunda görülebilir.

4 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeler ve 1138 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektuplarile birlikte kanunun tarifatı ve şartnamedeki şeraite tamamen uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarfları ihale saatinden birer saat evvel komisyon reisine vermeleri. (1672) (2803)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

1 inci işletme mıntakasında Haydarpaşa - Ankara hattı üzerinde aşağıda mevkii, miktarı, muhammen bedeli ve teslim müddeti, muvakkat teminatı yazılı 3 mahalde balast ihzar ve vagonda veya ocakta teslimi kapalı zarf usulile ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 23/11/936 Pazartesi günü saat 15 te Haydarpaşada gar binası dahilindeki 1 ci işletme komisyonunda yapılacaktır.

Bu işlere aid şartnameler ve mukavele projeleri parasız olarak komisyondan verilmektedir.

İsteklilerin 2490 No.lı Arttırma eksiltme ve ihale kanunu mucibince ve şartnamede yazılı ehliyet ve diğer vesaikle ve her iş için hizalarında yazılı muvakkat teminat bakbuzlarile her iki teslim şekline göre fiat teklifini havi zarfın üzerine hangi mahaldeki balast için olduğu yazılmak suretile eksiltme saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde Haydarpaşada kamisyon reisliğine vermiş olmaları ve teklif sahiplerinin de eksiltme günü saatinde hazır bulunmaları ve ayrıca izahat almak isteyenlerin de Haydarpaşada Yol baş müfettişliğine müracaatları lâzımdır. (2648)

Mevkii	K. L. M.	Beher metre muhammen bedeli Vagoonda teslim	ocakta teslim	teslim müddeti	Bedeli	Muvakkat miktarı	teminat
Vezirhan	217+000	138	134	6	5520	4000	414
Bozüyük	258+000	147	143	9	22050	15000	1654
Polatlı	479+000	138	134	6	6900	5000	517,5

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Sivas Garnizonundaki kıt'at ihtiyacı için 350000 kilo ekmeklik un alınacaktır. Tahmin bedeli 43750 liradır. Şartnamesini okumak isteyenler hergün komisyona müracaat edebilirler. Eksiltme kapalı zarf usuliyle 27/11/936 cuma günü saat 16 da Sivasta arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3282 liradır. Teklif mektupları 27/11/936 cuma günü saat 15 e kadar komisyona verilmiş bulunacaktır. (460) (2864)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Nafıa Bakanlığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Müstakil jandarma taburu mutbak, yiyecek anbarı ve su yalağı inşaatıdır. Keşif bedeli 29692 lira 96 kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardırı.

A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavelename.
C — Su yalağı projesi
D — Yiyecek anbarı projesi.
E — Mutbak »
Ç — Sıhhat tesisat »
G — Elektrik fennî şartnamesi
H — Sıhhî tesisat fennî şartnamesi.
I — İnşaat fennî şartnamesi
M — Elektrik keşif hülâsası
N — Sıhhî tesisat keşfi.
V — İnşaat » »

İsteyenler bu evrakı 148 kuruş mukabilinde yapı işleri U. müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/11/936 pazartesi günü saat 16 da Nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 2229 lira 97 kuruş muvakkat teminat vermesi ve müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Posta ile gönderilecek tekliflerin dış zarflarını mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1632) (2685)

İstanbul Komutanlığından:

1 — As. Ş. Başkanlıklarında çalıştırılmak üzere tekaüt Binbaşı ve Yüzbaşıların en genç yaşta olanlarından münasip miktarda tekaüt subay mütekaiden çalıştırılmak suretiyle (ücretle değil) alınacaktır.

2 — Arzu edenlerin aşağıdaki şartları tamamlayarak şubeleri vasıtasiyle İstanbul Komutanlığına müracaat etmeleri.

3 — Şartlar şunlardır:

A — İstida dilek
B — Sıhhî rapor
C — En az iki sene hizmet edeceğine ve tayin edilecekleri yere harcırahsız gideceklerine dair noter senedi.
D — Tekaüt oldukları günden bu ana kadar nerelerde ve ne gibi vazifeler gördüklerine dair vesika.
H — Polisin musaddak hüsnü hal vesikası. (2851)

Edirne Vilâyeti Göçmen evleri için satın alınacak Cam

Edirne Vilâyeti İskân Müdürlüğünden:

Adet	Ebadı	Metre murabbaı	Hangi kazaya ait bulunduğu	Teslim edilecek istasyon
7266	27X33	640	Edirne Merkez	Edirne Şehir
2604	27X33	232	Uzunköprü	Uzunköprü
2436	26X33	217	Keşan	Uzunköprü
12306		1089		

1 — Yukarıdaki cetvelde yazılı miktar ve ebadda göçmen evleri çerçevelerinde kullanılmak ve hizalarında gösterilen istasyonlarda ve her kazaya ait olanlar ayrı sandıklarda bulunmak şartile mecmuan 12306 adet de 1089 metre murabbaı cam alınması sekiz gün müddetle pazarlığa konulmuştur.

2 — Camlar Yunan veya Belçika malı sağlam cinsten bulunacaktır. Teslim alınırken muayene komisyonu her sandığı veya içerisinden muhtelif sandıkları açıp muayene edecektir. Kırık camlar zuhur ederse her sandık muayene edilecektir.

3— Camların istasyonlarda beher metre murabbaının teslim fiatına 100 kuruş muhammen kıymet konulmuş olup talipler yüzde 15 nisbetinde 164 lira teminat yatıracaklardır. Ve ihaleyi müteakip on gün zarfında camlar teslim edilmiş bulunacaktır.

4 — İhale 17/11/936 tarihinde saat 14 te Edirnede iskân müdürlüğünde toplanan komisyonda yapılacağından isteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatlarile beraber komisyona müracaatları. (2900)

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Lisemiz yatılı talebesinin ikinci taksit zamanı bir Birincikânundur. Paranın ona göre zamanında herhalde yatırılması lâzımdır. (2824)